Ru. Nr. 2

NUMĂRUL 2 DIN IANUARIE 1943

Belgia 3.— fr. Boemia-Moravia 4 kr. Bulgaria 8 leva Croația 6 kuna Danemarca 50 Øre Elveția 55 rape Finlanda 4,50 mk Franța 5 fr. Grecia 150 dr. Italia 5 lire
Norvegia 50 ore Portugalia 2 esc. România 25 lei Serbia 6 dinari Slovacia 3 ks. Spania 1,50 pes. Suedia 55 öre Turcia 20 curuși Țările de Jos 20 centime Ungaria 40 fileri
Siria interioară, Țările de Est 40 Pfg.

Signal

Camuflat: în zăpadă în țara nimănui

Mitralior pe câmpul din fața unui punct de sprijin

Fotografia: Henisch, reporter de războiu (PK)

Binefăcători la lumina artificială

ZEISS
Uro-Punktal

CARL ZEISS
JENA

De vânzare la magazinele cu articole optice

AUTOMOBILE, MOTOCICLETE, MOTOARE

„O EUROPĂ UNITĂ

poate rezulta azi numai dintr'o victorie germana" (Nineteenth Century)

Anglia nu vrea . . .

Niciodata Anglia nu s'a îngrijit mai mult de viitorul Europei ca în momentul de față, tocmai acum când influența sa pe continent este lichidată, Ideile pe care le susține sunt tot cele vechi, și nu aduce nimic nou, ci doar voiește să păstreze eternul status quo. Infiriparea unei Europe unitare și a unei ordine noui continentale indispune, adânc pe insulari, ventilând în locul acestor idei noi, vechea idee a echilibrului european. Revista „Nineteenth Century", ce se bucură de o mare autoritate în Anglia, într'un articol de fond spune: „O ligă europeană este incompatibilă cu condiția unui echilibru". Același articol spune mai departe: „Anglia aparține Europei, fără a fi în Europa". Grație acestei situații unice ea stă deasupra tuturor conflictelor europene. Orice amenințare a echilibrului european este o amenințare a Albionului. Pentru Anglia menținerea echilibrului nu este o preocupare altruistă, ci o problemă de existență, de viață și de moarte pentru comerțul și siguranța sa. Menținerea echilibrului cere o politică externă total pragmatică, unde idealul, simpatia sau antipatia nu trebue să joace nici un rol. Cât de evident este pragmatismul politicei externe britanice, condusă într'un interes atât de egoist, o dovedește în acest război exemplul tipic al Franței și Rusiei Sovietice.

Uniunea Sovietelor ar voi bucuros . . .

Odată ce Franța a dispărut ca obiect de calcul din politica engleză de echilibru și nicio altă putere de pe continent n'a mai putut să se opună Germaniei, adică de când singura posibilitate de a mai exercita o influență în Europa o reprezenta numai ajutorul unei puteri extracontinentale, Anglia și-a asociat Sovietele ca tovarăș de luptă contra Europei. Bolșevicii ar voi bucuros să-și asume hegemonia pe continent punând pe Englezi să la garanteze această hegemonie, în clauzele secrete ale tratatului de alianță anglo-sovietică. Desigur nimeni în Anglia nu trebue să-și facă iluzia că Uniunea Sovietelor nu duce o politică cel puțin la fel de pragmatică ca Marea Britanie și că ea s'ar mulțumi cu rolul ce s'a atribuit Bolșevismul este mai agresiv decât ar dori însăși Anglia. Ar fi naiv să se creadă că dacă le-ar reuși o invazie Sovietele s'ar opri la vre-o frontieră, fie în România, Finlanda sau Suedia, la Rin sau Lacul Constanța. Bolșevismul ar încerca să subjuge continentul întreg și aceasta ar însemna sfârșitul Europei și al culturei sale.

Interesul tradițional al politicei Angliei de a asmuți o putere contra celeilalte, a pierdut pentru fiecare popor european orice caracter de inofensivitate și desinteresare, prin includerea Sovietelor în această politică.

Numai Germania o poate...

Nu se tăgăduește nici în Anglia că singura putere în situația de a lua conducerea în viitor, în interiorul spațiului continental european propriu zis, căruia Uniunea Sovietelor nu-i mai aparține, este Germania. „Așa cum stau lucrurile", specifică la început articolul de fond pomenit din ziarul „Nineteenth Century" — „o Europă unită poate rezulta azi numai dintr'o victorie germană". „În realitate, drumul cel mai sigur pentru creierea unei alianțe europene ar fi, dacă Anglia ar pierde războiul. Germanii au arătat atât în războiul mondial cât și în războiul actual, că ei constituesc cea mai puternică forță din Europa . . . Aceasta o datoresc superiorității lor numerice, capacității militare, vitejiei, talentului științific și spirituui de organizare, disciplinei civice și militare precum și așezării lor geografice, care le oferă avantagii militare importante." Numai o Germanie tare și prin ea o Europă puternică va putea reține bolșevismul în Est, care se și pregătise să invadeze continentul. Asupra acestui fapt nu mai încape nicio îndoială. La începutul războiului, când Germania era angajată militaricește în Vest, și când era obligată printr'un tratat cu Rusia Sovietică ce îi imobilizase orice acțiune, Sovietele au început atacul asupra Europei, atacând pe neașteptate Finlanda, ocupând statele baltice, Basarabia și Nordul Bucovinei, și bolșevizându-le. Anglia le-a lăsat mână liberă. Cât de agresive au fost planurile de mai târziu ale bolșevicilor, rezultă exact din cererile pe care le-a formulat Molotov cu ocazia vizitei sale la Berlin, în anul 1940. Mari teritorii din Europa trebuiau să fie cedate cu consimțământul Germaniei ataculut sovietic. Aceste pretenții impertinente au fost respinse de Germania. Anglia din contră a consimțit în tratatul de alianță anglo-sovietic, pentru ca dacă va mai fi posibil să ducă o politică pragmatică în Europa cu ajutorul Uniunei Sovietelor, să poată duce nu o politică europeană ci una engleză. Ce e drept promisiunile făcute Rusiei Sovietice sunt de natură foarte teoretică, deoarece Germania va apăra continentul atât de politica engleză cât și de atacul bolșevic și va unifica Europa.

COPYRIGHT 1943 BY DEUTSCHER VERLAG BERLIN

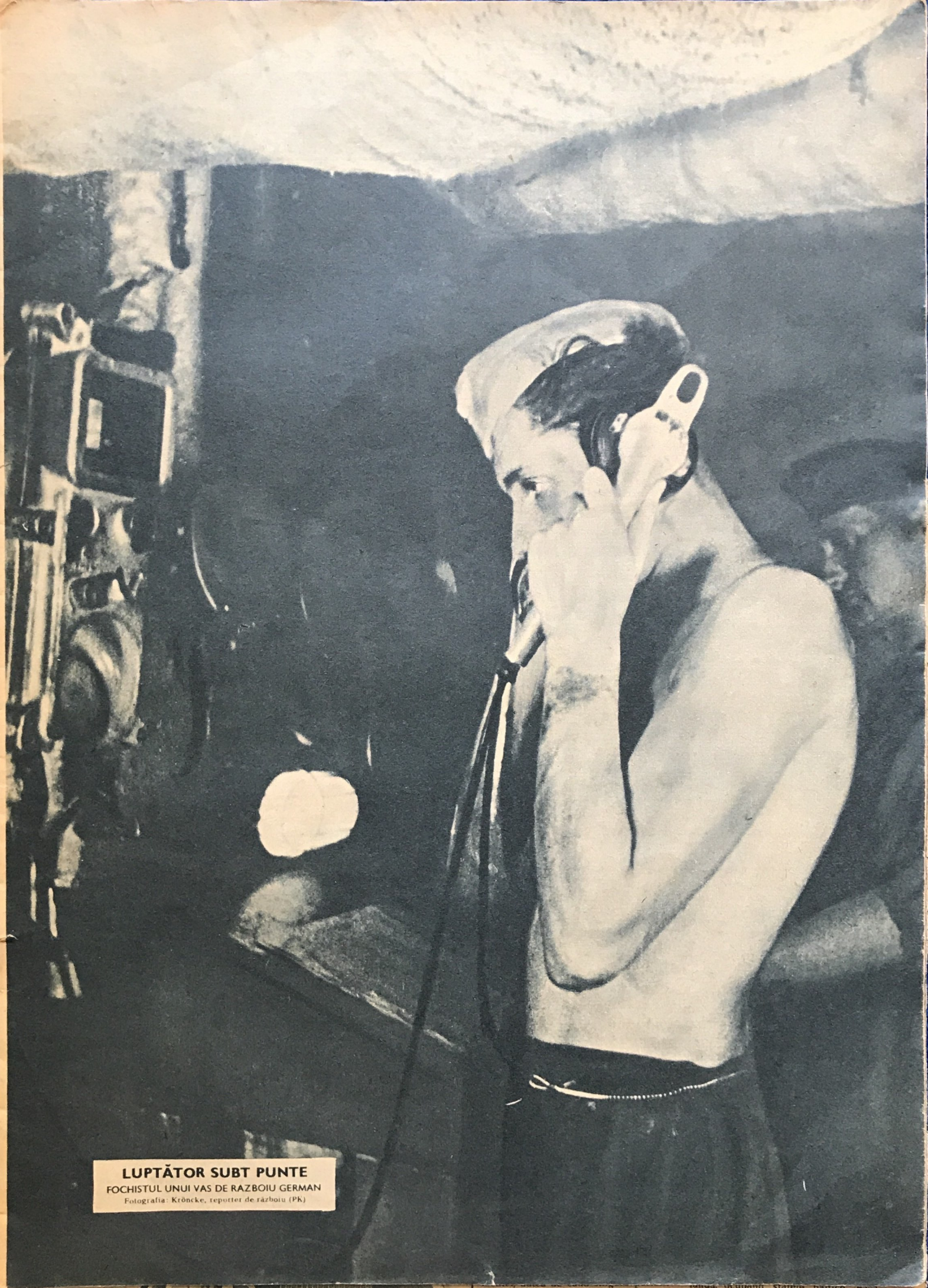

LUPTĂTOR SUBT PUNTE

FOCHISTUL UNUI VAS DE RAZBOIU GERMAN

Fotografia: Kröncke, repotter de război (PK)

RĂZBOIUL ORELOR DE MUNCĂ

Caracteristica războiului total este că el foloseşte toate forţele poporului la purtarea acestuia. O parte făureşte armele cealaltă parte le foloseşte. Chiar şi partea ce în aparenţă rămâne neatinsă de războiu este în serviciulpurtării acestuia, fie că cel care nu participă la luptă şi nici nu lucrează la făurirea armanentului asigură alimentaţia, fie că el menţine bazele de vieaţă ale întregului popor

Pot oare Statele Unite să „sleiască în producţie" pe inamicii lor? Cu alte cuvinte sunt ele în stare prin cantitatea materiilor prime şi produselor lor să copleşească din punct de vedere material pe inamicii lor? Ei afirmă acest lucru. Revista „Signal" face din această chestiune obiectivul unui calcul rece şi pune în discuţie această chestiune în cele ce urmează

Războiul orelor de muncă

La purtarea războiului este nevoie de oameni: în primul rând luptători şi în al doilea rând aceia care aprovizionează pe luptători cu arme, îi hrăneşte şi îmbracă. Se pot deosebi cinci sectoare principale în care este întrebuinţată, în războiul total, puterea de muncă a poporului:

1) Armata. Ea este aceia care luptă. În ea sunt cuprinşi nu numai luptătorii de pe front, ci şi serviciile din spatele frontului. Serviciul procurării pieselor de schimb, serviciile administrative şi altele. Nevoia de oameni a armatei în timp de războiu depinde de probleme ce trebuesc rezolvate; atunci când ele devin atât de numeroase ca în actualul războiu mondial, ea devine foarte repede extrem de mare.

2) Înarmarea. Ea cuprinde fabricarea armelor, muniţiei şi aparatelor de tot felul, începând dela mijloacele de transport până la echiparea şi îmbrăcămintea luptătorului. Nevoia de armament a armatei depinde de intensitatea şi durata luptelor. Ea trebue în majoritatea cazurilor apreciată cu grije şi mai mare decât este în realitate.

3) Sistemul transporturilor pentru armată şi armament. Atunci când războiul este purtat în spaţii mari, nevoia de oameni a sistemului de transporturi ocupă o parte importantă în cadrul general al purtării războiului. Cele mai mari probleme le pune susţinerea aprovizionării trupei ce luptă şi aprovizionarea industriei de armament cu materii prime şi mijloace de exploatare.

4) Economia de alimentare căreia îi incumbă producerea şi distribuirea produselor alimentare ale întregului popor inclusiv armata. Nevoia de braţe de muncă din acest sector al muncii nu este mai mică decât în timp de pace.

5) Păstrarea bazelor de vieaţă ale poporului. Şi acele părţi ale poporului care nu mai luptă şi nu mai pot munci trebuesc susţinute. Hrana lor, îngrijirea şi educaţia lor preocupă în mod fatal braţe de muncă care de altfel ar putea fi folosite direct la purtarea războiului. În decursul unui războiu trebuesc însă îngrijite de asemenea bunurile materiale şi spirituale ale unui popor ca astfel ele să fie păstrate pentru timpul de pace.

1 : 1,6

Reprezentările grafice de pe aceste pagini explică care este situaţia războiului orelor de muncă între puterile Axei şi Statele Unite. Ele pleacă dela exemplul că puterile Axei vor să arunce în luptă (jos) valoarea combativă a cinci tancuri (stânga). Orele de lucru necesare fabricării lor sunt pe deplin folosite deoarece aci nu au loc niciun fel de pierderi de material. Dacă din contră Statele Unite vor să arunce în luptă aceeaşi valoare combativă atunci ele trebuesc să construiască opt tancuri, deoarece 1) valoarea combativă a tancului construit de Axă este mai mare decât aceea a tancului inamic şi pentrucă 2) în decursul transportului a opt tancuri de fiecare dată trebue să se socotească că cel puţin unul nu va ajunge pe câmpul de luptă. Munca folosită în sectorul fabricaţiei se menţine aşa dar în raportul 5 : 8 sau 1 : 1,6, aceasta înseamnă că Statele Unite trebuesc să presteze mai mult de jumătate din orele de muncă prestate de puterile Axei, dacă vor să obţină aceleaşi efect. Proporţia este pentru puterile Axei cu mult mai favorabilă dacă ţinem în socoteală şi munca necesară transportului acestor tancuri până pe câmpul de bătaie.

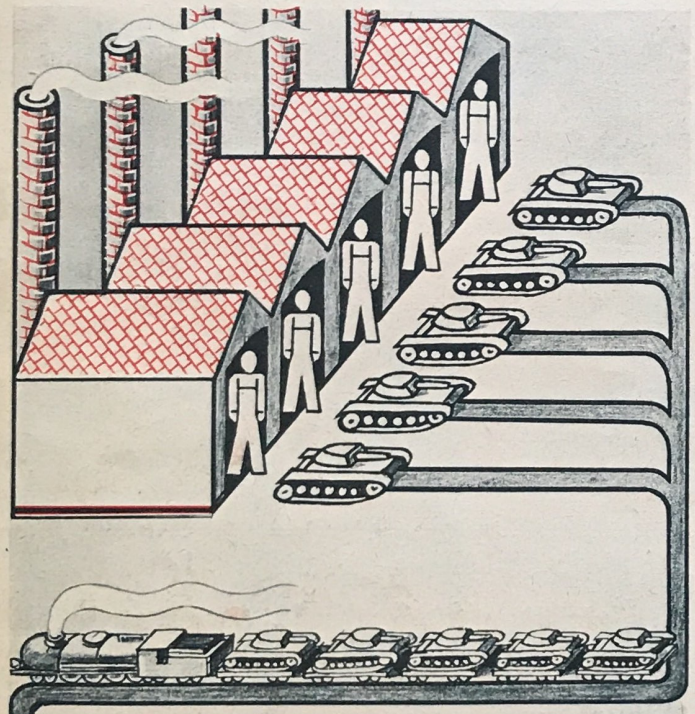

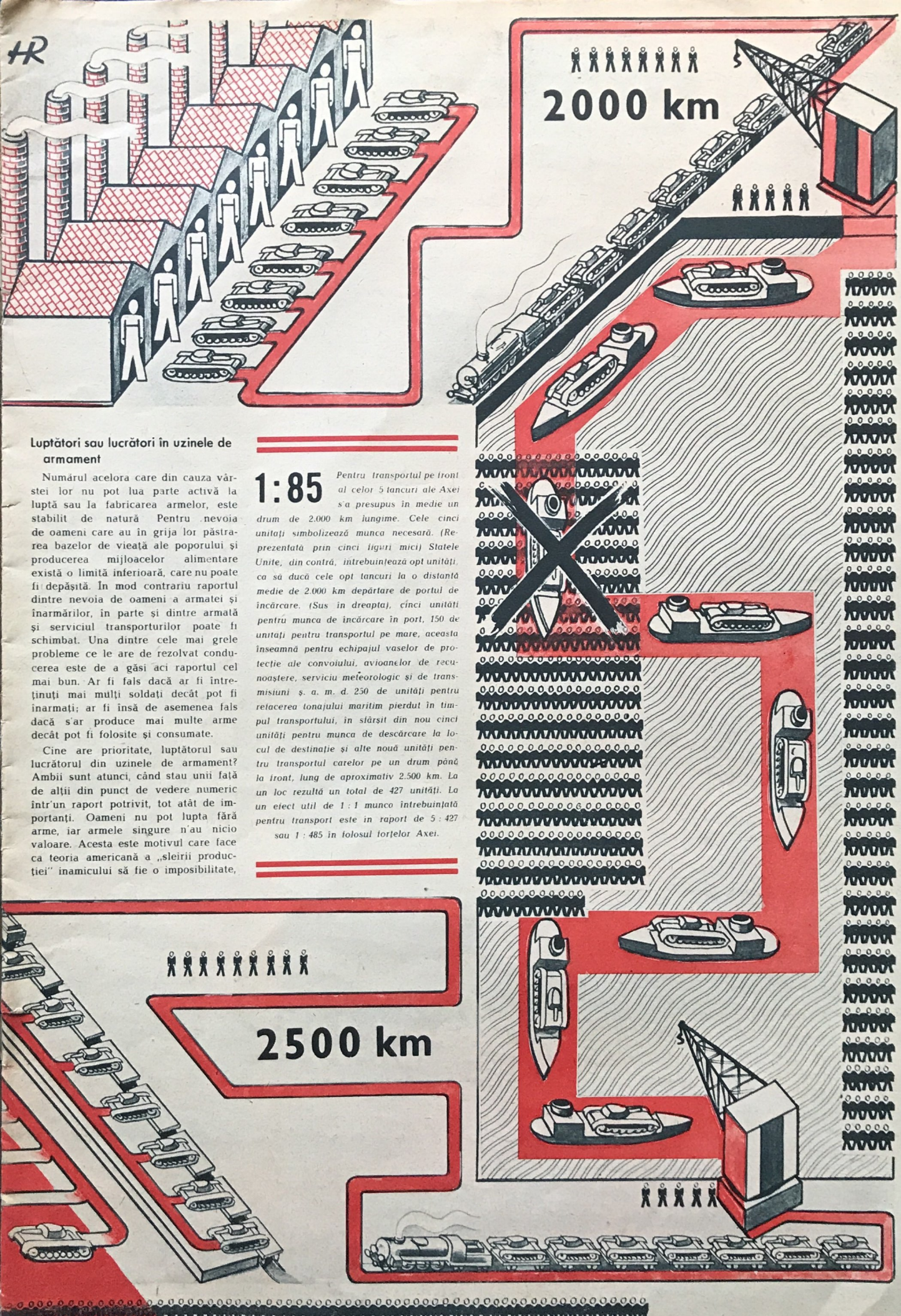

Luptători sau lucrători în uzinele de armament

Numărul acelora care din cauza vârstei lor nu pot lua parte activă la luptă sau la fabricarea armelor, este stabilit de natură Pentru nevoia de oameni care au în grija lor păstrarea bazelor de vieață ale poporului și producerea mijloacelor alimentare există o limită inferioară, care nu poate fi depășită. În mod contrariu raportul dintre nevoia de oameni a armatei și înarmărilor, în parte și dintre armată și serviciul transporturilor poate fi schimbat. Una dintre cele mai grele probleme ce le are de rezolvat conducerea este de a găsi aci raportul cel mai bun. Ar fi fals dacă ar fi întreținuți mai mulți soldați decât pot fi înarmați; ar fi însă de asemenea fals dacă s'ar produce mai multe arme decât pot fi folosite și consumate.

Cine are prioritate, luptătorul sau lucrătorul din uzinele de armament? Ambii sunt atunci, când stau unii față de alții din punct de vedere numeric într'un raport potrivit, tot atât de importanți. Oameni nu pot lupta fără arme, iar armele singure n'au nicio valoare. Acesta este motivul care face ca teoria americană a „sleirii producției" inamicului să fie o imposibilitate,

1:85 *Pentru transportul pe front al celor 5 tancuri ale Axei s'a presupus în medie un drum de 2.000 km lungime. Cele cinci unități simbolizează munca necesară. (Reprezentată prin cinci figuri mici) Statele Unite, din contră, întrebuințează opt unități, ca să ducă cele opt tancuri la o distanță medie de 2.000 km depărtare de portul de încărcare. (Sus în dreapta), cinci unități pentru munca de încărcare în port, 150 de unități pentru transportul pe mare, aceasta înseamnă pentru echipajul vaselor de protecție ale convoiului, avioanelor de recunoaștere, serviciu meteorologic și de transmisiuni ș. a. m. d. 250 de unități pentru retacerea tonajului maritim pierdut în timpul transportului, în sfârșit din nou cinci unități pentru munca de descărcare la locul de destinație și alte nouă unități pentru transportul carelor pe un drum până la front, lung de aproximativ 2.500 km. La un loc rezultă un total de 427 unități. La un efect util de 1 : 1 munco întrebuințată pentru transport este în raport de 5 : 427 sau 1 : 485 în folosul forțelor Axei.*

Ore de muncă aruncate în aer. *Una din nenumăratele fotografii documentare cu ajutorul cărora pot fi susținute afirmațiile făcute în articolul „Războiul orelor de muncă"* Fotografia: sll. Benno Wundhammer reporter de război (PK)

deoarece numărul luptătorilor limitează producția de arme și invers.

Pentru o compensație potrivită a nevoiei de oameni a armatei și industriei armamentului nu există nicio regulă fixă. Acest raport este condiționat de mulți factori: de situația strategică generală, de operațiile proiectate, de calitatea armelor și nu în cele din urmă și de măsurile luate de inamic.

Faptul că în război este necesară o compensație a nevoiei de oameni, dovedește că războiul modern este determinat de legile economice: cu cât este mai mică nevoia de lucru cerută de fabricația armelor și muniției, cu atât mai mare poate fi numărul luptătorilor de pe front. Ora de muncă din industria de armament capătă prin acest fapt o valoare mai mare. Ea aparține astfel trupelor conducătorului suprem cu care el poartă luptele sale.

Calitatea armelor economisește ore de muncă

Germania a pus dela începutul acestui război valoare deosebită pe calitatea armelor sale. Toate evenimentele de război de până acum au dovedit că soldatul german a posedat armele cele mai bune. Atunci când inamicul aruncă în luptă tancuri bune i se împotriveau totdeauna arme defensive antitanc de o eficacitate corespunzătoare. Atunci când inamicul reușea să îmbunătățească apărarea sa în contra submarinelor el a aflat în mod regulat că tehnica submarinelor germane a evoluat între timp atingând un nou punct culminant.

La prima vedere se pare că pentru creerea și menținerea superiorității în domeniul tehnicei armamentului este nevoie de o muncă relativ mare. Aceasta poate să fie într-adevăr cazul deși munca mai mare necesară, condiționată de calitatea armelor este cauzată în primul rând de evoluția tehnicii și ea se repartizează la fabricarea propriu-zisă pe mii și milioane de piese.

În realitate armele mai bune sunt în cele din urmă mult mai ieftine în ceea ce privește orele de muncă decât cele mai rele. Mitraliera germană cu tragere mai repede are de exemplu datorită intensității focurilor trase de două ori mai multă valoare decât mitraliera mai înceată de proveniență sovietică. Pentru a se obține o egalitate a intensității focului trebuesc așa dar să fie folosite la fabricarea mitralierelor aproximativ un număr dublu de ore și de asemenea un număr dublu de echipe de mitraliori.

Un alt exemplu: aparatele superioare de ochire și dirijare a focului folosite de artileria germană au ca rezultat faptul că pentru a se atinge un efect de distrugere anumit este nevoie de mai puțină muniție decât la inamic. Se prea poate că desvoltarea și fabricarea unor asemenea aparate au necesitat mii de ore de muncă mai mult decât alte aparate inferioarelor. Ele însă economisesc milioane de ore de munca care sunt necesare pentru a produce cantitatea mai mare de muniții pierdută printr'o rea dirijare a focului.

Căile lungi de transport îngreuiază bilanțul orelor de muncă

Pentru bilanțul muncii necesare în industria de armament are mare importanță dacă localitatea în care este produs armamentul se află în apropierea consumatorului, aceasta înseamnă la o distanță nu prea mare de front.

Trebuința de oameni a sistemului militar de transporturi n'a jucat niciodată un rol atât de important ca în timpul războiului modern, care din cauza marelui număr de arme tehnice cu puternica lor uzare și din cauza consumului de muniție care a crescut în mod gigantic, face necesare performanțe de transport ce nu au fost mai înainte nici măcar bănuite. Ideal ar fi dacă fabricile de arme și muniții ar putea să meargă în urma trupei. Din acest punct de vedere numai puterile Axei se află într'o situație relativ favorabilă. Industria lor de armament situată central, între fronturi, poate să le alimenteze pe acestea pe căi scurte. Mijloacele de transport la dispoziție, căile ferate, navigația fluvială și cea de coastă nu sunt aproape de loc expuse atacurilor inamice și nevoia de timp și ore de muncă este relativ mică.

Dușmanii Axei se află aci într'o situație cu mult mai rea în deosebi dacă se ține seamă de livrările din Statele Unite. Toate căile de transport spre fronturile decisive sunt foarte lungi și sunt periclitate în deosebi de războiul submarin. Rețeaua de transport atât de ramificată ce trebue întreținută de către Marea Britanie și Statele Unite pentru aprovizionarea fronturilor lor are nevoie în orice caz de mai multe brațe de muncă și prin aceasta de ore de muncă, decât este cazul la puterile Axei. Același lucru se poate spune și despre aprovizionarea industriei de armament cu materiile prime necesare. În Europa materiile prime necesare purtării războiului se află în imediată apropiere, alături unele de altele, mai ales decând un număr de materii prime ce lipseau sunt produse pe cale sintetică. Aci de exemplu, cărbunele se găsește în apropierea minereului de fier și nu este nevoie ca în Uniunea Sovietelor să fie transportat de-a-lungul unui întreg continent pentru a ajunge la uzinele metalurgice. De asemenea și bauxita ca materie primă pentru aliajele de aluminiu atât de necesare în industria aviatică se află în Europa la distanțe nu prea mari de topitoriile de aluminiu, în timp ce în Statele Unite ea trebue în parte adusă pe căi maritime din America de Sud. Același

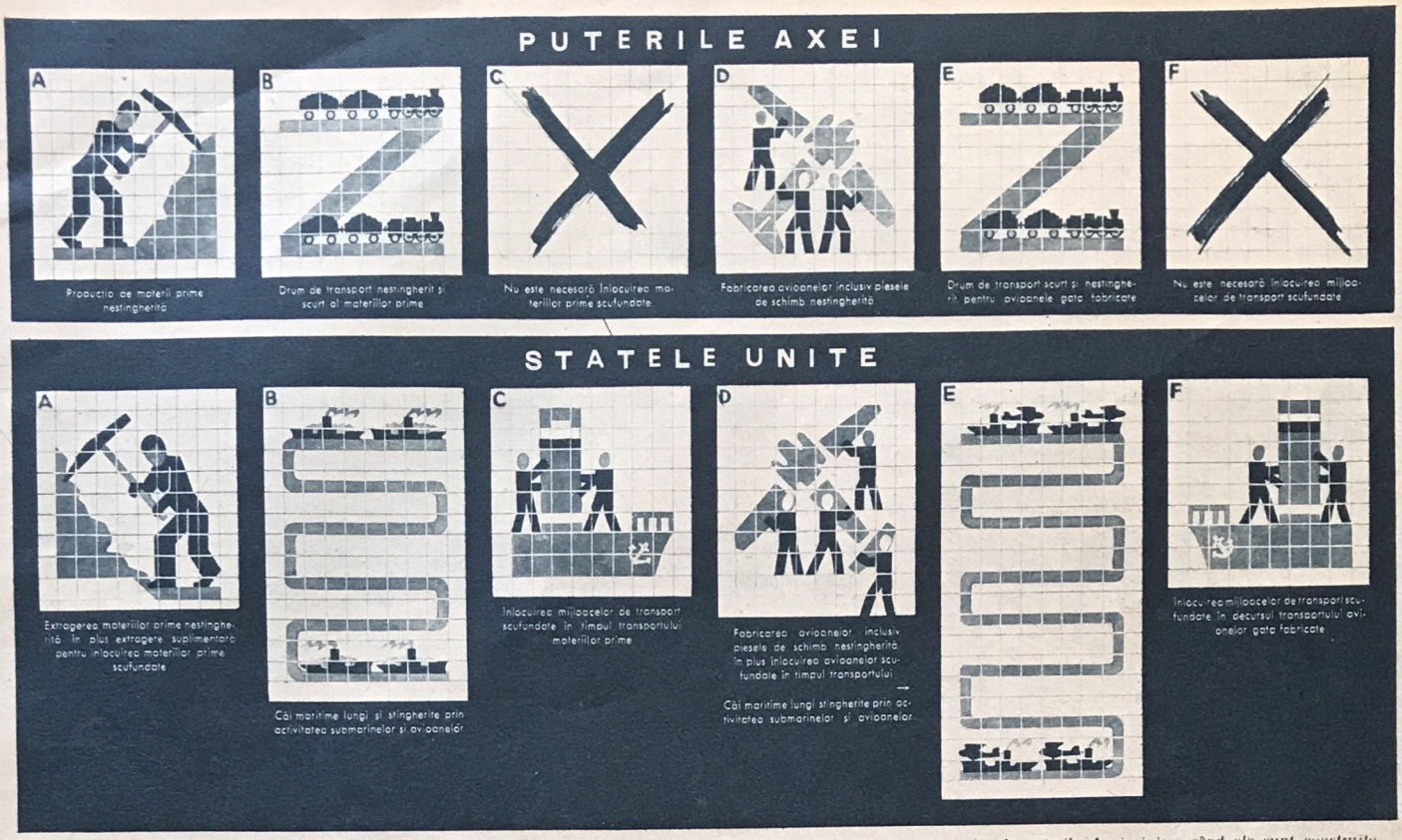

Un al doilea exemplu relativ la „Războiul orelor de muncă". *Reprezentarea grafică înfățișează orele de muncă necesare la construirea a 1000 de avioane de vânătoare și anume sus, când ele sunt construite de puterile Axei și jos, când ele sunt construite de Statele Unite ale Americii de Nord* Reprezentarea grafică de Rudolf Heinisch

este cazul cu mii de alte lucruri. În primul rând insula engleză depinde în mare măsură de transporturi

Un lucru e sigur: fiecare tun, fiecare avion și fiecare obuz aruncat în luptă împotriva puterilor Axei este încărcat cu un numeros număr de ore ce rezultă prin căile de transport lungi și nu în ultimul rând prin însăși producerea mijloacelor de transport.

Millioane de Americani efectuează muncă nefolositoare

În războiu se obișnuește să se țină mai întâi seamă de punctele de vedere economice. Novicele, care vede cum sunt produse valori de milioane, înclină să creadă că banii și puterea de muncă nu joacă niciun rol în timp de războiu. Este totuși necesar să se pună întrebarea asupra rentabilității folosirii armelor, deoarece războaiele trecute au dovedit în deajuns că un popor poate să se ruineze și economicește.

Efectul armelor nimicește oameni și material. Este o înfrângere atunci când se pierd mai mulți oameni și material decât a pierdut inamicul. În unele sectoare războiul modern are ca scop primordial să distrugă cu luptători puțini produsele a milioane de ore de muncă al inamicului. Un exemplu clasic pentru aceasta este războiul submarin și aerian purtat de către Germania împotriva flotei de aprovizionare a Marii Britanii și Statelor Unite. Lumea s'a obișnuit să vadă această formă a purtării războiului numai din punctul de vedere al tonajului de transport pierdut în decursul lor. Este însă, fără îndoială, mult mai corect să fie comparate orele de muncă folosite, pricinuite prin aceasta de ambele părți. Rezultatul este cras:

Ca să poată fi construite vase de comerț trebuesc exploatate și prelucrate materii prime; sute de mii și milioane de ore de muncă trebuesc folosite numai până când vasul este gata. De asemenea și la producerea materialului de războiu cu care se încarcă vasul au fost necesare nenumărate ore de muncă. Într'adevăr un submarin sau un avion nu poate fi construit, la rândul său, nici el fără un important număr de ore de muncă. Însă orele de muncă folosite la construirea lui sunt neînsemnate în comparație cu acelea pierdute odată cu scufundarea unui vapor. Pe lângă acestea un submarin sau un avion scufundă mai multe vase înainte ca el însuși să fie pierdut sau scos din serviciu. În plus munca folosită de Germania la construcția submarinelor nu poate fi trecută în socoteală ca fiind mai mare decât aceea folosită de inamic la construirea apărării în contra submarinelor. Așa dar fiecare vas de comerț scufundat, constitue pentru Statele Unite și Marea Britanie o adevărată pierdere! Sute de mii de muncitori, ca să nu spunem milioane, trebuesc să lucreze în Statele Unite exclusiv pentru ca să poată fi înlocuite pierderile cauzate în urma scufundărilor.

Ce valoare are ora de muncă americană?

În luptă decide efectul armelor. Acestea este în ultimă instanță unitate a de măsură pentru succesul muncii folosite la producerea armamentului. Important pentru intensitatea eficacității armelor sunt vitejia și instrucția luptătorului, însă și calitatea armelor și muniției folosite. Acela care trebue să întrebuințeze pentru obținerea unui anumit efect mai puține ore de muncă decât inamicul său are de partea sa avantajul ce trebue neapărat să dea rezultate în timp.

Prin aceasta ora de muncă din industria de armament devine un fel de grad de randament. Americanii se credeau până acum în producția de armament superiori statelor europene, deoarece ei posedă mai multă experiență în producerea în masă a bunurilor. Ei erau și sunt și astăzi convinși, din această cauză, că industria lor ar fi în stare să producă mai mult material de războiu decât cea a puterilor Axei. Probabil că acest fel de a gândi ar fi justificat, dacă ora de muncă în Statele Unite nu ar poseda un grad de randament extrem de mic.

Mai întâi este o concepție complect nejustificată și învechită că fabricile americane pot fabrica armament folosind mai puține brațe de muncă și timp decât Germanii. Se prea poate că utilarea industriei europene a fost odinioară mai rea decât cea americană; astăzi lucrurile s'a schimbat. Din contră, majoritatea ramurilor industriale din Europa posedă, în sectorul armamentului, mai mult experiență.

În ceea ce privește calitatea armelor, America vine cu siguranță după Europa. Nu a fabricat oare industria americană tancuri și avioane care s'au dovedit apoi inapte pentru front și care umplu acum arsenalele? Nu s'a dovedit până acuma că „noile" arme atât de lăudate înainte de a fi folosite pe front, au găsit în Europa întotdeauna altele mai bune decât ele. Prin acest fapt gradul de randament al orei de muncă americane a suferit prima sa devalorizare.

Nu tot armamentul ce este trimis din Statele Unite spre Europa ajunge la destinație. O parte, ce crește incontinuu, se pierde pe drum din cauza războiului submarin și aerian. Această parte trebue ținută în seamă dela început de producție și odată cu armele trebue construit și tonajul maritim care probabil că va fi pierdut.

Marea îndepărtare a stabilimentelor de producție americane de teatrele de război condiționează o cantitate de muncă pentru efectuarea transporturilor care consumă un număr respectabil de ore de muncă. Față de situația în care se află puterile Axei, acesta este un desavantaj care nu poate să fie în deajuns de mult subliniat. Tocmai problema transporturilor este aceea care scade hotărîtor valoarea orei de muncă americane.

Vrea oare America să „sleiască economicește" Europa? Probabil că în curând cei de dincolo de Oceanul Atlantic își vor da seama că acest război este afacerea cea mai puțin rentabilă pe care a făcut-o vreodată Statele Unite. În războiul orelor de muncă avantajiile sunt în mâinile puterilor Axei. Ora de muncă americană, dela care odinioară lumea aștepta chiar imposibilul, a pierdut mult, hotărîtor de mult din valoarea ei.

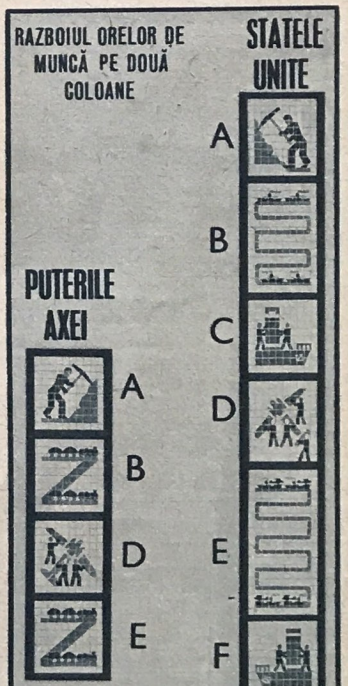

Din înălțimea celor două coloane ale căror amănunte sunt explicate în reprezentarea grafică de mai sus rezultă că orele de muncă necesare la fabricarea a 1000 de avioane de vânătoare este de partea puterilor Axei cu mult mai mică decât de partea Statelor Unite.

MILITARISMUL JAPONEZ

Instrucţia, spiritul şi tradiţia în armata japoneză

DE MAIOR ETU ENDO

Performanţele demne de admiraţie ale soldatului japonez au provocat în Europa discuţii vii ba adesea chiar şi speculaţiuni, asupra naturii spiritului militar al Japoniei, care din lipsă de cunoştinţă, justifică adeseori sucesele japoneze prin avantaje exterioare şi o tactică de luptă deoseb. Domnul maior Etu Endo, primul ajutor al domnului ataşat militar japonez din Berlin, dovedeşte în articolul următor, că în realitate originea şi ţinuta spirituală sunt explicaţiile naturale ale acestor victorii, şi dă o interpretăre limpede şi uşoară de înţeles pentru European a spiritului militar japonez

Câteva zile după căderea Singaporelui, un cunoscut ofiţer din trupele SS mi-a pus următoarea întrebare: „Să aibă oare militarismul japonez în el ceva religios?" Această întrebare se poate ivi în inima oricui care evoacă faptele strălucite de arme ale războiului estasiatic, căci succesele pe care le-a repurtat armata japoneză chiar în primele trei luni de războiu se pare că se datoresc câteodată unei minuni. Şi totuşi armata japoneză nu dispune de nicio armă nouă miraculoasă. Navele ei de războiu, submarinele, avioanele, blindatele şi tunurile, din punct de vedere tehnic, sunt tot atât de evoluate ca şi armele respective ale inamicului şi numericeste nici raportul de forţe nu constitue vreo deosebire evidentă. (Pentru operaţiile din Malaca nu au fost întrebuinţate de exemplu nici cinci divizii japoneze, în timp ce inamicul era aproape tot atât de tare.) Chiar dacă punem catastrofa dela Havai în seama efectului surpriză totuşi se evidenţiază din evenimentele războiului următoarele fapte:

Vasul de bătălie britanic „Prince of Wales" complect înarmat şi socotit ca „nescufundabil" a fost scufundat de şapte aerotorpile — faţă de o pierdere japoneză de trei avioane. „Inexpugnabila" cetate Singapore a cedat în mai puţin de 14 zile.

În apele din jurul insulei Iava a fost scufundată o flotă navală aliată alcătuită din 22 nave de războiu, dintre care crucişătoare grele şi uşoare, distrugătoare, torpiloare, ş. a., în timp ce Japonezii nu s'au ales decât cu avarierea neînsemnată a unei îmbarcaţiuni şi cu trei morţi.

Înclinăm foarte uşor să considerăm aceste fapte de eroism ca o „minune" şi ele firește că dau materialul necesar pentru povestirile sensaţionale despre „omul-torpilă" şi „omul-bombă".

Spiritul ostăşesc şi instrucţia severă

După părerea mea asemenea succese strălucitoare se bazează pe instrucţia şi pe moralul trupei. Ideea unei torpile aeriene a apărut de pildă mai întâi la flota italiană de unde a fost preluată de flota britanică pentru a o perfecţiona mai departe. Aviaţia marinei japoneze a lucrat mai bine de 15 ani la această problemă, jertfind vieaţa mai multor sute de oameni. După bătălia navală dela Iava, un critic englez şi-a exprimat mirarea faţă de faptul că flota japoneză s'a distins şi în timpul bătăliilor de noapte. Privitor la aceasta doresc să afirm că flota japoneză, în primul rând în ce priveşte unităţile ei mici, a fost instruită încă din timp de pace în mod deosebit pentru bătăliile de noapte. Ceea ce înseamnă de asemenea sacrificii mari. Trupele japoneze sunt pregătite în timp de pace în prima linie pentru operaţiile de debarcare şi luptele de noapte, iar şcoala de patru ani a războiului cu China le-a călit atât de mult încât ele pot învinge orice obstacol impus de teren şi chiar jungla malaeză n'a putut însemna o piedecă importantă. Pe lângă această instrucţie temeinică fiecare soldat este însufleţit de un spirit ostăşesc ne mai pomenit; în fond tocmai acestui spirit ostăşesc i se datoreşte putinţa unei instrucţii atât de temeinice şi complecte. Care este miezul spiritului ostăşesc japonez? Miezul spiritului ostăşesc japonez îl formează „chugi" o noţiune pentru care cuvântul „loaialitate" nu este suficient şi pe care eu cred că o pot explica prin „devotament nepreţuit pentru Tenno".

„Dacă lupt pe apă,
Marea îmi va săra cadavrul
Dacă lupt în munţi,
Trupul meu se face muschiu,
Totuşi nu trebue să ţin seamă de acestea,
Ci numai de un singur lucru:
A muri ca un erou pentru Tenno!"

Cu aceste cuvinte glorifică un vechiu războinic noţiunea „chugi" într'o poezie care mai este socotită şi astăzi drept expresia simbolică a spiritului ostăşesc japonez.

Exemplul celor nouă dela Pearl Harbour

Din clipa concentrării, pentru fiecare Japonez dispare tot ceea ce îmbrăţişa vieaţa sa particulară de până atunci. Această misiune a insulei n'are nimic de a face cu noţiunea de „datorie" sau „jertfă". Nu trebue să se creadă că aproximativ 10 % din poporul japonez se jertfeşte pentru salvarea unui popor de o sută de milioane de suflete, căci fiecare soldat vede ca cel mai sfânt scop al vieţii sale să retăiască într'un eu mai mare pentru a deveni nemuritor. Din această cauză el primeşte cu bucurie moartea de erou şi se poate vorbi în sensul cel mai propriu al cuvântului despre „dragostea" faţă de moarte a Japonezului. Pe câmpul de bătaie când îşi dă sufletul ultimele sale cuvinte nu sunt adresate mamei, soţiei sau copiilor, ci împăratului: „Tenno heika banzai!" (Să trăiască mult Tenno!) Pentru a face intuitivă această dragoste de moarte, doresc să dau un exemplu: „Probabil că s'a auzit despre moartea eroică a celor nouă ofiţeri de marină care în cinci submarine de doi oameni, s'au strecurat în portul Pearl Harbour pentru a găuri cuirasatele inamice. Niciunul din cele cinci submarine nu s'a mai reîntors. Un străin cu care am discutat despre aceasta, considera această faptă ca fiind „îngrozitoare" şi „neumană". Cum s'a ajuns însă la această acţiune? Căpitan comandorul Iwasa, cel mai în vârstă dintre cei nouă eroi (în timpul când trăia era căpitan, fiind înnaintat în grad cu două ranguri după moartea sa) a venit cu ideea unei asemenea metode de luptă şi a propus-o Marelui Stat Major al Marinei. După ce statul major al marinei a constatat că există posibilitatea teoretică a unei reîntoarceri dintr'un asemenea atac îndrăsnet, acţiunea a fost aprobată. Din această clipă Iwasa a lucrat împreună cu camarazii săi cu multă râvnă şi în cel mai mare secret la perfecţionarea construirii submarinelor şi a executat exerciţii de probă. De aceea se poate spune că scopul vieţii acestor nouă tineri ofiţeri se afla în moartea eroică sigură dela Pearl Harbour. Pentru ei moartea nu înseamnă numai „a muri", ci şi îndeplinirea celei mai înalte misiuni din vieaţă. — O asemenea „dragoste de vieaţă" însufleţeşte în general pe fiecare soldat japonez. În cazul unor acţiuni extrem de grele fie pe uscat sau pe apă dela care nu mai există nicio posibilitate de reîntoarcere se aleg aşa zisele „kessitai" (trupe angajate pe moarte). În aceste cazuri numărul pretendenţilor depăşeşte cu mult cifra necesară astfel că alegerea este extrem de anevoioasă.

Actele de bravură se săvârşesc din diferite motive. Astfel există o vitejie izvorîtă din sentimentul datoriei, o vitejie din frica de a nu fi făcut prizonier şi de a nu fi împuşcat şi mai există şi vitejia animalică a omului primitiv. Contrar acestora doresc să dau vitejiei ostaşului japonez numele de „vitejia născută din dragostea faţă de moarte".

Poporul japonez este o famille

De unde s'o fi trăgând această dragoste de moarte? Pentru a o înţelege trebue să ne reîntoarcem până la originea spiritului japonez care după părerea mea se află în concepţia sa unică a eului. Spiritul apusean consideră adesea eul ca ceva izolat, care face abstracţie de orice relaţie. În schimb spiritul japonez gândeşte că eul este totdeauna în legătură cu celălalt eu şi cu întregul şi anume nu într'o coerenţă orizontală, ci cubică, deci potrivit ordinei organice a omenirii. Căci Japonezul spune: eu exist nu ca un eu izolat, absolut, ci ca un membru al familiei, eu sunt feciorul părinţilor mei, fratele fratelui meu, tatăl copiilor mei, soţul nevestei mele. Eu m'am născut, căci aşa a vrut soarta — spaţial în sânul neamului meu şi trecător în sânul liniei principale a familiei mele.

Copiii există pentrucă există părinţii. Acest adevăr este incontestabil întocmai ca o formulă matematică. Faptul că copiii se simt atraşi de părinţi, iar părinţii îşi iubesc copii, este pentru orice vietate un fenomen comun, este un instinct. Deosebirea dintre animal şi om se află însă în aceea că animalul simte aceasta instinctiv, iar omul conştient. Şi pentru a ajunge la conştiinţa acestui instinct, omul ia totdeauna altitudinea pe care i-o prescrie orientarea sa spirituală în care s'a născut. Atât

Urmare în pagina 11 →

Bombardier german în 1943 — *în al patrulea an de războiu, luptând contra inamicului ca şi în primul an* — *Fotografia: Pabel, reporter de războiu (PK)*

Militarismul japonez

Urmare din papina 8

creştinismul cât şi budismul predică învingerea acestui instinct prin formarea constiintei acestuia (principiul negării instinctului). Filosofia morală a lui Kant reprezintă acest instinct ca ceva dat dela natură în afara moralului. (Principiul indiferentismului.) Dimpotrivă filosofia japoneză consideră acest instinct ca pe o lege a naturii ridicându-l la principiul fundamental al eticei. Numindu-l „koko" — adică punctul iniţial al tuturor virtuţilor japoneze.

Confucismul, filosofia etică a Chinei vechi, are o concepţie asemănătoare a eului. Sistemul familiei, ideea neamului şi cultul strămoşesc care aparţin şi Chinei şi Japoniei se trag dela el. Deosebirea fundamentală dintre concepţia chineză şi japoneză constă însă în faptul că ideea neamului la Chinezi se mărgineşte la propriul neam, în timp ce la Japonezi cuprinde tot poporul japonez. Această deosebire de concepţie s'a născut din evoluţia diferită la Chinezi şi la Japonezi, a sistemului familiei. La Chinezi sistemul familiei se naşte din autoapărare, deoarece stăpânirea suverană din trecut nu putea asigura în mod suficient vieata şi bunul fiecărui individ, astfel că membrii unei familii s'au văzut constrânşi să se unească strâns laolaltă din instinctul conservării. În Japonia din contră, tot poporul formează o singură familie. Acest lucru nu este nicidecum o exagerare dar nici o pildă, ci un adevăr incontestabil.

Religia japoneză este pământească

Din punct de vedere ştiinţific nu s'a putut stabili încă originea rasei japoneze. După cum ne spune mitologia, Amaterasu Omikami „marele şi prea luminatul zeu de pe cer" a trimes pe nepotul său Ninigi-no Mikoto împreună cu rudele sale divine în „ţara spicurilor de orez nesfârşite" cu însărcinarea de a o lua sub scutul lui. Din acest zeu Ninigi-no Mikoto, care s'a dat jos pe muntele sfânt Takachiho pe Kyushu (Japonia de Sud) se trage ca nepot primul stăpânitor semizeu Jimmu-Tenno, care în numele zeului soarelui a pornit în spre răsărit şi a ajuns în ţara lui Yamato, unde acum 2.602 ani a întemeiat imperiul japonez. Dela această dată se termină epoca divină şi începe cea pământească. Misiunea de stăpânire din partea zeului soarelui s'a predat mai departe din membru în membru familiei domnitoare care îşi trage originea dela Jimmu-Tenno. În decursul veacurilor, rasa japoneză a supus diferite rase indigene asimilându-le şi înmulţindu-se tot mai mult astfel că astăzi a atins cifra de aproape de o sută de milioane. Cu toate că rasele indigene au intrat în sângele rasei japoneze, cea mai mare parte din poporul japonez actual se trage direct din Tenno şi din neamul acestuia. Nu mai există în lume un al doilea mare popor care să aibă din punct de vedere rasial un sânge atât de pur şi atât de simplu compus ca cel japonez. La aceasta se mai adaugă şi faptul că familia împăratului a fost mi lenii de-a-rândul totdeauna centrul poporului japonez. Din faptul că această dinastie domneşte de 3 mii de ani, reiese că în acest timp n'a avut loc nicio revoluţie. Cum a fost oare posibil aşa ceva? Pentrucă structura statului japonez se bazează pe sistemul mare al familiei, iar împăratul guvernează totdeauna poporul cu „inima unui tată". Această „guvernare cu inimă de părinte" se numeşte „kodo" (drumul împăratului). Atâta timp cât un stăpânitor guvernează după principiul „kodo" nu poate izbucni nicio revoluţie, întrucât ea nu găseşte teren prielnic decât acolo unde structura unui stat şi respectiv conducerea statului asupreşte desvoltarea firească a poporului. În cazul principiului „kodo" o revoluţie este absolut exclusă astfel că principiul „kodo" exclude din capul locului orice posibilitate a unei revoluţii, căci legătura care ţine laolaltă pe părinţi de copii este un lucru care depinde atât de mult de destin încât nu poate fi ruptă pe cale artificială. Cum s'ar putea oare ca unui fiu să-i vină în minte să-şi omoare tatăl pentru a-i lua locul? Un proverb japonez spune: „Un Tenno — milioane de supuşi!" Şi acest lucru în Japonia nu constitue un ideal, ci o realitate existentă.

Corespunzător structurii statale bazată pe neam descrisă mai sus şi religia Japonezilor, „shindo", este un lucru complect propriu şi particular. când spun aceasta nu mă gândesc la „shindoism", care alături de budism, creştinism ş. a. m. d. reprezintă una din religiile recunoscute de stat, ci la aşa numita etică a statului care a însufleţit inimile în vechea Japonie până în ziua de astăzi, chiar până la fanatism. Germanul Schleiermacher defineşte religia prin cuvintele „veneraţie în faţa supranaturalului" şi această definiţie este valabilă aproape pentru toate religiile din lume. E interesant însă că „shindo" formează şi aici o excepţie, căci în noţiunea de divinitate nu vede nimic supranatural, ci pe înaintaşii care au trăit în trecut pe pământ. Câteva mii de zei care sunt veneraţi pretutindeni în Japonia în racle sunt fără excepţie eroi populari care şi-au câştigat merite deosebite faţă de stat. (Regele prusian Frideric cel Mare şi cancelarul german Bismarck, în Japonia ar fi de pildă veneraţi ca zei.) „Shindo" constă în venerarea strămoşilor şi în strădania fiecăruia în parte prin conduita vieţii sale personale de a se dovedi demn de exemplul pe care i l-au dat înaintaşii. „Shindo" este o religie pământească. De aceea Japonezul are o concepţie în ce priveşte nemurirea legată de lumea pământească. Shinèn Sato, un cunoscut învăţat care a trăit acum vreo 150 de ani credea următoarele:

„Corpul meu, părul mèu şi pielea mea le-am moştenit pe toate dela părinţii mei. Aceasta este o parte din tatăl meu, care parte trebue însă să devină şi a nepotului meu."

Creştinismul deosebeşte potrivit concepţiei dualiste spiritul şi corpul, predicând că sufletul continuă să trăiască în veci şi după moartea trupului. Dimpotrivă, „shindo" prevede că spiritul rămâne nemuritor numai atâtea timp cât continuă să există sângele rasei.

Din această concepţie a shindoismului derivă credinţa în persoana divină a împăratului japonez, căci prin faptul că noţiunea divină pentru „shindo" nu cuprinde altceva decât pe strămoşi, este lucru firesc că zeul soarelui, strămoşul tuturor înaintaşilor este venerat de către poporul întreg ca „zeul zeilor". (Racla Ise, locul sfânt al zeului soarelui înseamnă pentru Japonezi acelaşi lucru ca Caaba din Meca pentru Mohamedani.) E uşor de înţeles faptul prin care Tenno este venerat ca o persoană divină, căci el reprezintă pe descendentul direct al zeului soarelui şi pe lângă aceasta mai este încă şi comandantul de căpătenie al marelui neam japonez.

Concepţia neamului şi „shindoismul" sunt doi piloni ce stau la baza spiritului japonez. În decursul istoriei sale Japonia a preluat şi a prelucrat diferite elemente de natură străină ca de exemplu budismul, confucismul, creştinismul ba chiar şi liberalismul. Câteva învăţături care sunt cuprinse în ele au dus câteodată la repercusiuni neplăcute. Dar etica rasei care se bazează pe aceşti doi piloni nu s'a lăsat influenţată de aceste elemente în niciun chip. Instinctul de rasă care este înrădăcinat adânc în pământul strămoşesc îl simte în sângele său mai mult sau mai puţin orice Japonez.

Nu toţi sunt „samurai"

În Europa spiritul ostăşesc este identificat adesea cu acela al samurailor (bushido). Samuraii sunt o apariţie adânc în pământul strămoşesc îl simte desvoltat sub sistemul feudal al shogunatului. Samuraismul poate fi comparat cel mai bine cu tradiţia corpului ofiţeresc prusian. Trupele armatei japoneze de astăzi se compun din 80 % de ţărani şi fii de pescari. În corpul ofiţeresc numai 30 % provin din familiile de funcţionari sau de ofiţeri, în timp ce restul de 70 % sunt formate şi aici din fii ţăranilor şi pescarilor. Din acest fapt se vede că armata japoneză nu constă din „samurai" şi că spiritul ostăşesc japonez nu se află în tradiţia „bushidoului", ci în etica rasei originare a „shindoului" şi a cristalizării acesteia, în „chugi". Sacrificarea pentru persoana divină a împăratului pentru a se transforma în marele eu, a cărui simbol este Tenno iată care este imperativul categoric al soldatului japonez. Takamori Saigo, eroul popular din timpul restauraţiei Meiji spune:

„Nu există nimic mai puternic şi mai îngrozitor decât omul pentru care vieaţa nu mai are nicio valoare, căci pentru el nimic nu este imposibil."

De aceea pentru ostaşii care sunt influenţiţi de o asemenea dragoste de moarte nu există nicio greutate şi nicio piedecă. Chiar în timp de pace concepţia „chugi" bazată pe moarte necesită o instrucţie fundamentală enormă, care te face câteodată să uiţi mâncarea şi de dormit. În timp de războiu ea se transformă în minune „căci pentru soldatul japonez este absolut indiferent dacă moare cu 20 de ani mai de vreme sau mai târziu.

Alături de concepţia „chugi" o caracteristică a militarismului japonez este simţul său pronunţat pentru onoare. Acesta este miezul „bushido"-ului. Vechii samurai preferau moartea de bună voie (harakiri — sepukku) decât a fi socotiţi laşi. În Hagakure-Rongo, catechismul „bushido"-ului se spune:

„Bushido înseamnă a muri. Dacă te vezi pus în faţa alternativei de a trăi sau de a muri alege totdeauna ultima. Du-te drept înainte în moarte. Fie că moartea ta este batjocorită ca moarte de câine (moarte fără rost), este absolut indiferent. Căci a o numi astfel este o discriminare a „bushido"-ului după cum obişnuesc numai linguşitorii şi intriganţii dela curte. Fiecare om ar dori să trăiască cât mai mult cu putinţă şi de aceea se vine cu mii de scuze şi justificări pentru a scăpa din faţa morţii inevitabile. În orice caz este mai bine să fii batjocorit că ai murit ca un câine decât să fii numit laşi." Un asemenea simţ al onoarei trăieşte încă şi astăzi în armata japoneză ca o moştenire a „bushido"-ului. Acest lucru se exprimă cel mai bine în faptul că soldatul japonez nu se lasă aproape niciodată să fie făcut prizonier. Tribunalul militar japonez nu pedepseşte pentru prizonieratul inevitabil, dar din punct de vedere moral nu admite aceasta. Astfel şi generalul de divizie Yamashita, cuceritorul Singaporelui nu a uitat în timpul tratativelor pentru armistiţiu să întrebe pe comandantul suprem britanic Percival dacă nu au fost capturaţi prizonieri japonezi.

Exemplul maiorului Kuga

În timpul primului conflict privitor la Şanghai din anul 1932 un maior japonez cu numele Kuga, comandantul unui batalion de infanterie, a primit ordinul de a învălui aripa dreaptă a inamicului, şi de a-l ataca din spate. În decursul nopţii, el este încercuit împreună cu detaşamentul său de forţe inamice cu mult superioare, tăindu-i-se toate liniile de legătură. În timpul unei lupte care a durat trei zile şi trei nopţi este nimicit aproape tot batalionul. Maiorul Kuga însuşi este grav rănit fiind transportat lipsit de cunoştinţă în tabăra inamică. Din întâmplare în acest grup inamic se afla şi un tânăr căpitan chinez care fusese cu şapte ani mai înainte elevul maiorului Kuga la şcoala de războiu din Tokio. Acest căpitan îl îngrijeşte admirabil şi dă ordin să fie trimes într'un spital militar. Două luni mai târziu conflictul este aplanat, iar maiorul Kuga se reîntoarce la regimentul său ce staţiona la Şanghai.

Cu cea mai mare precizie el stabileşte meritele subalternilor săi, iar după ce şi-a terminat lucrul a luat într'o bună zi drumul către mormântul comandantului regimentului său, care se afla pe fostul front şi ajuns aici îşi făcu liniştit harakiri. — Unul din cunoscuţii mei europeani îmi spunea privitor la acest episod că această faptă ar fi complect lipsită de sens — că maiorul ar fi făcut mai bine dacă ar fi trăit şi ar fi lucrat pentru stat. Din punct de vedere utilitaristic are perfect ă dreptate, totuşi simţul onoarei nu-i permite unui Japonez un asemenea mod de a gândi. Moartea tragică şi eroică a maiorului Kuga a impresionat atunci mult poporul. Este foarte posibil că maiorul Kuga ar fi trăit mai departe, câştigând-şi mari merite în războiul actual. Dar meritul pe care l-a obţinut în 1932 din punct de vedere moral prin moartea sa voită după cum obişnuesc Samuraii, este cu mult mai mare şi mai sublim decât orice faptă pe care ar fi putut-o săvârşi în acest războiu.

Fiecare popor îşi are militarismul său propriu. Pentru a-l putea înţelege cum trebue, trebue să ne reîntoarcem la izvoarele originare ale spiritului poporan, căci în timpul actual al armatelor de milioane de oameni, marea masă a poporului formează substanţa armatei. Am urmărit aici trecutul militarismului japonez până la origine şi mi se impune involuntar asemănarea sa cu vechea comunitate germană legată prin jurământ care constitue miezul concepţiei naţionalsocialiste, arătând multe paralele cu ţinuta spirituală japoneză. Nu pot crede că se datoreşte întâmplării faptul că Germanii şi Japonezii sunt numiţi „popoarele militare" din lume. Aceste două popoare de soldaţi se bat acum cot la cot într'o luptă gigantică, pentru a da lumii o nouă ordine.

←

Cea mai înaltă poziţie de tun din acest războiu. *Pe masivul acoperit de gheţari al Elbrusului zidul despărţitor dintre Europa şi Asia la 4.200 m înălţime, vânătorii de munte germani au instalat o poziţie fortificată. Fotografie: Rieder reporter de războiu (PK)*

Așa se face aceasta

Războiul de iarnă din răsărit nu este nici anul acesta o luptă de poziție asemănătoare celeia cunoscută din primul război mondial. Într'o metodă de luptă elastică armata germană păstrează sau cucerește pozițiile de care are nevoie și economisește astfel forță și pierderi. Reporterul de război al revistei „Signal" Artur Grimm povestește cum în decursul unei asemenea acțiuni de iarnă pionieri însoțitori de tancuri curăță un câmp sovietic de mine

Munca pionierilor începe la marginea câmpului de mine. *Stând pe carele de luptă pionierii s'au apropiat cu toată viteza de marginea câmpului de mine, căci terenul se află sub focul sovietic. O bombă lumigenă sboară către partea dinspre inamic a câmpului, pionierii sar jos și în timp ce blindatul rămâne în poziție de apărare se începe operația de căutare de mine. Așa colaborează carele de luptă și pionierii acestora*

A fost prins unul din drăcușorii negri. *Cutia cu explozibil este ridicată cu prudență căci de multe ori minele sunt ancorate și explodează la ridicare. Între timp inamicul a devenit atât de activ încât se simte nevoia unei mitraliere care intră în poziție (stânga)*

Mult sgomot pentru nimic. *Pe o mină ancorată a fost pus explozibil şi cu acesta s'a dat loc minei*

Drumul cel mai sigur: cratere de mine. *În curând se vor forma în omăt o întreagă serie de asemenea pete: o uliţă prin câmpul de mine, pe unde pot înainta blindatele şi infanteria*

„Dresarea" restului din câmpul de mine

Pentru a se economisi timp, minele din dreapta şi stânga uliţei nu sunt înlăturate, ci sunt indicate prin tăbliţe şi fâşii albe de pânză. Abia atunci s'a terminat neutralizarea barajului şi nu mai există piedeci

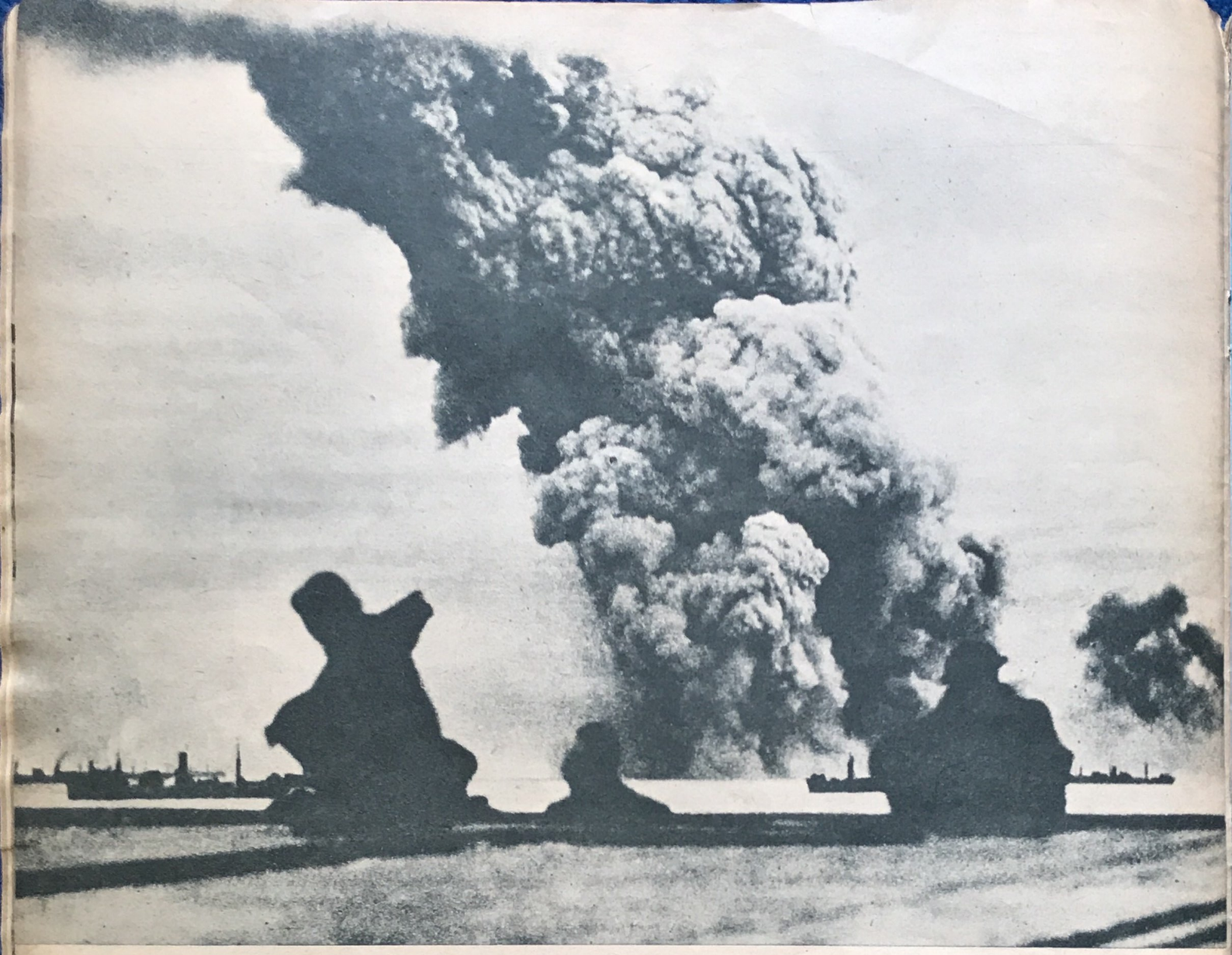

Iată cum l-au văzut Englezii: *privirea lor se plimbă melancolică între două ata curi dela vasul lor încă intact, până la carcobaturile lovite. În mijlocul fotografiei arde un vas de 10.000 tone, care a încărcat muniții pentru bolșevici. Un nor uriaș al exploziei se ridică în sus până la pătura de nori joasă (fotografie inamică)*

AMICUL ȘI INAMICUL

văd sfârșitul unui vas de 10.000 tone

Un fragment din catastrofa unui mare convoiu în Oceanul Înghețat

Un mare convoiu al Englezilor, format din 45 de vase de comerț, încearcă să ducă bolșevicilor prin Marea Nordului de-a-lungul limitei de ghiață arme, muniții și alimente.

„Four days of hell, the worst air-torpedo attack of the war — patru zile de iad, cel mai teribil atac cu aerotorpile din acest război," anunță Englezii trecând însă sub tăcere pierderile lor grele

Bombardierele noastre au scufundat din acest convoiu în total 25 de vase de comerț cu 177.000 tone registru. Alte opt vapoare au fost avariate atât de grav, încât pot fi considerate ca pierdute. Pe lângă aceasta aviația a nimicit din rândul navelor de protecție un distrugător precum și două vase de pază și a incendiat un al doilea distrugător. Submarinele noastre hărțuind neîntrerupt pe inamic au scufundat din acest convoiu cinci vase de comerț cu un total de 29.000 tone registru și au torpilat două distrugătoare britanice a căror scufundare nu a putut fi observată din cauza condițiilor atmosferice neprielnice." Acest lucru a fost anunțat de către Comandamentul suprem German. „Signal" arată în două fotografii ce a văzut un aviator german chiar deasupra norilor și apoi sub pătura de nori din efectul unui atac care tocmai s'a desfășurat. „Signal" compară aceste fotografii cu o fotografie melancolică luată dela bordul unei nave din convoiu și cu desenul aceleiași părți din atac →

„Cel mai teribil atac cu aerotorpile al războiului" *(„The worst Air-Torpedo Attack of the war"). Un desenator britanic reprezintă un fragment din luptele de nimicire de patru zile, a atacului simultan dat de 42 de bombardiere germane. Desenul e făcut după descrierea dată de comandantul convoiului, amiralul Burnett. Din întâmplare desenatorul englez a pus și explozia mare pe un vas de 10.000 tone*

THE SPHERE

"The WORST AIR-TORPEDO ATTACK of the WAR": Special draw in white

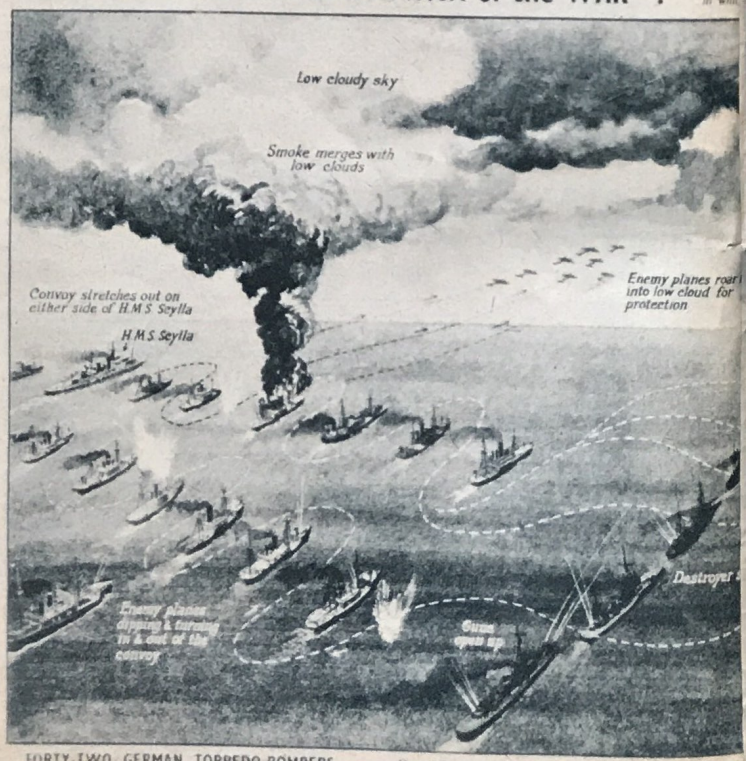

FORTY-TWO GERMAN TORPEDO-BOMBERS ATTACK AT ONCE

The enemy approached the Convoy in line, then fanned out, to leap over the destroyer screen and dive in and

as Rear-Admiral Burnett described it. The aircraft, Heinkel 111 and Junkers 88's, all twin-engined heavy bombers and

...ings of incidents during the four-day assault by the Germans, ...h torpedo-bombers and "circling torpedoes" were used

Iată cum l-au văzut aviatorii germani:

La lumina razelor de soare pe deasupra păturei de nori. *Fumul exploziei străpunge cu un colos negru pătura de nori pe o lărgime de 1.600 m și se ridică în sus 1.000 m*

Sub pătura de nori în timpul unui nou atac. *Elitele noi pun în picaj, vânând cargobuturile britanice și escorta lor. Unul din sburătorii germani a fotografiat norii groși ai exploziei, care se mai ridică încă către nori, din stărămăturile vasului de 10.000 tone*

Sperietoarea din stepă

Șezând întins pe pământ, holbându-și ochii la tine, rânjind cu un bot lat, sub teasta capului având două aripi uriașe — îndată va face o săritură, o creatură din basme a timpurilor străvechi întunecate ale răsăritului, un colos fără seamăn — Aș! de unde! Nu va sări, poate însă că-și va roti aripile și pe urmă se vor putea auzi exploziile unui motor, sunetul cunoscut al unui Me 109, care își ia sborul!! Ceea ce se vede din spate și arată ca o creatură din poveste, văzut de sus este un avion de vânătoare german care pentru a fi apărat de efectul schijelor a fost băgat într-o văgăună și înconjurat de valuri de pământ

Fotografia: Jütte (PK)

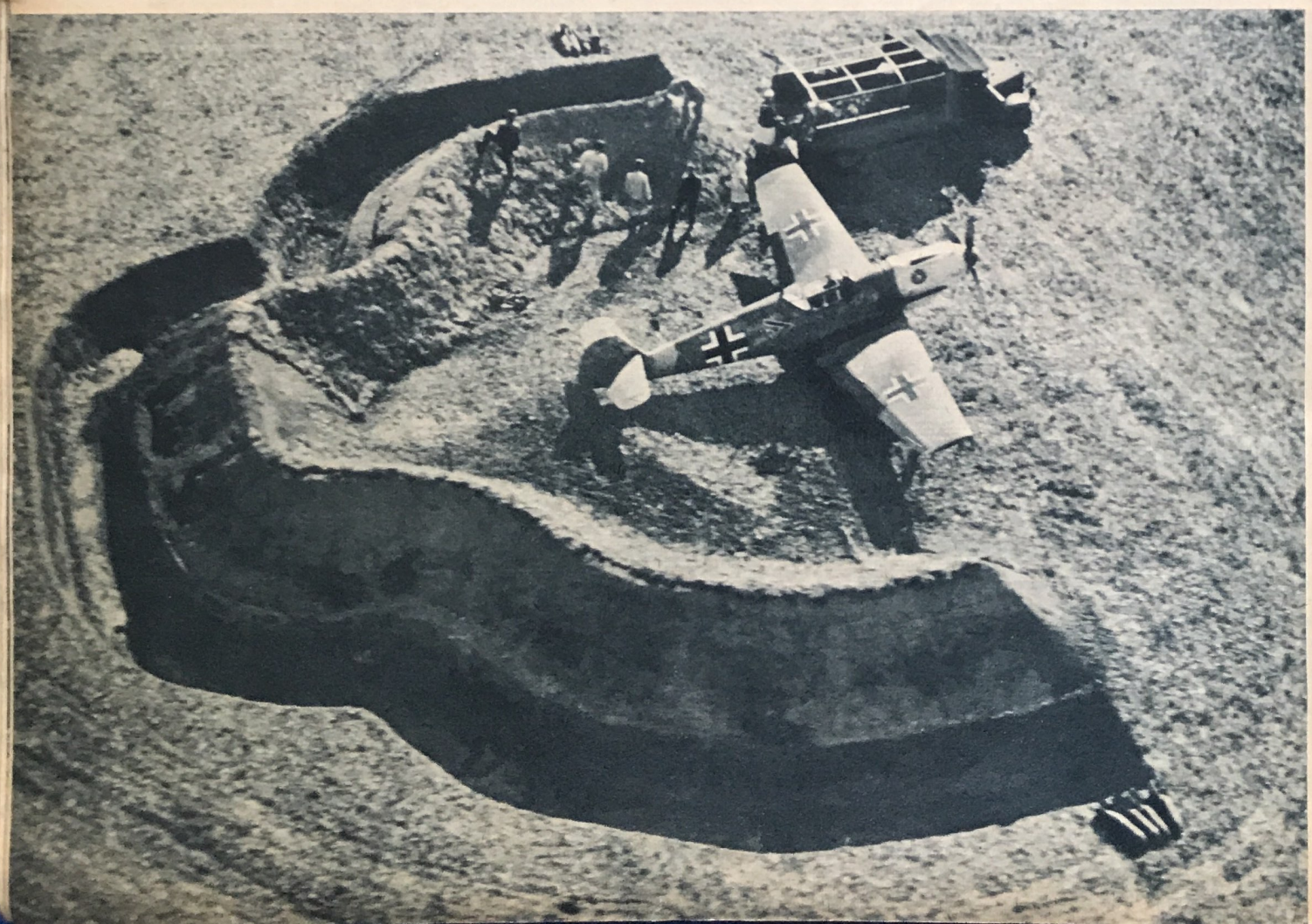

28 AVIATORI DE VÂNĂTOARE...

...AU NIMICIT

3.239 AVIONANE

ACEASTA ÎNSEAMNĂ →

Comandor av. Mölders †
101 victorii

Locotenent comand. av. Graf
202 victorii

Căpitan av. Marseille †
158 victorii

Locotenent com. av. Gollob
150 victorii

Sublocotenent av. Dickfeld
130 victorii

Locoten. av. Setz
133 victorii

Locotenent av. Clausen
120 victorii

Căpitan av. Bär
122 victorii

Căpitan av. Philipp
113 victorii

Căpitan av. Hackl
112 victorii

Locotenent com. av. Müncheberg
116 victorii

Locotenent av. Bauer
106 victorii

Căpitan av. Steinhoff
110 victorii

Sublocotenent av. Berenbrock
105 victorii

Sublocotenent av.HeinzSchmidt
107 victorii

Căp. av. Brändle
105 victorii

Căpit. comandor av. Lützow
101 victorii

Locotenent com. av. Ihlefeld
104 victorii

Locotenent com. av. Oesau
102 victorii

Locotenent com. av. Wilcke
132 victorii

Căpitan av. F. K. Müller
100 victorii

Locotenent av Tanne
101 victorii

Plutonier av. Crinius
100 victorii

Plutonier av. Reinert
103 victorii

Locotenent av. Beisswenger
103 victorii

Plutonier major av. Zwernemann
102 victorii

Locoten. av. Rall
101 victorii

Plutonier major av. Stotz
100 vitorii

Presupunând că

3.239 avioane doborîte

se compun dintr'o $^1/_3$ (1.080) bombadiere bimotoare şi $^2/_3$ (2.860) avioane de vânătoare, rezultă că

3.239 doborîri = 40 de flotile

= 4.320 motoare

cu aproximaiv **4,5 milioane CP.**

Dacă se calculează cantitatea de aluminiu necesară construirii unui avion de vânătoare în medie cu 1 t şi aceea necesară unui avion de bombardament cu 2,5 t, în acest caz în urma celor 3.239 victorii aeriene inamicul a pierdut

4.860 t aluminiu

Aceasta înseamnă la un raport aluminiu-bauxită = 1 : 4

19.440 t bauxită

căruia corespund **1.940 vagoane de marfă**

sau **39 de trenuri de bauxită**

La topirea celor 4.860 t aluminiu au fost necesare

121,5 milioane kilowattore

care corespund consumului de curent electric zilnic al unei ţări industriale cu 100.000.000 de locuitori. Dacă se apreciază timpul de lucru necesar construirii unui avion de vânătoare inclusiv motoarele şi aparatele accesorii ş.a.m.d. la 60.000 ore, iar acela necesar unui avion de bombardament la 150.000 ore de lucru, atunci odată cu cele 3.239 avioane cu fost nimicite:

291,6 milioane ore de lucru

Aceasta înseamnă la 10 ore de lucru pe zi şi când săptămâna e socotită la şase zile de lucru,

100.000 muncitori = 291,6 zile de lucru

sau **50.000 muncitori = 583 zile de lucru**

= 1 an şi 10 luni

sau **31.300 muncitori = 3 ani**

în industria aeronautică. La aceasta se adaugă munca necesară la producerea materiilor prime (metale uşoare, oţel ş.a.m.d.)

Unul din cele 3.239

Fotografia: Bobach, reporter de război (PK)

După 38 de luni de război la 1 Noemvrie 1942 nu mai puţin de 28 de aviatori de vânătoare ai aviaţiei germane totalizaseră fiecare peste 100 de victorii aeriene. Doi dintre ei au putut înscrie pe lista victoriilor lor aeriene 150 de victorii şi mai mult. Iar unul, maiorul Graf a depăşit chiar 200 de victorii aeriene. Unii din aceşti 28 de aviatori de vânătoare au doborît în realitate mai mulţi inamici decât sunt înregistraţi în mod oficial în lista victoriilor lor. Deoarece însă condiţiile severe germane cer martori, atunci când este vorbă să fie recunoscută o victorie aeriană, se întâmplă ca o victorie sau altă să nu fie ţinută în seamă.

În primul război mondial cel mai bun aviator de vânătoare german a fost căpitanul de cavalerie Manfred Freiherr von Richthofen cu 80 de victorii aeriene. Putem de aci deduce că doborîrea în luptă aeriană a unui inamic este astăzi mai uşoară? De sigur nu. În timpul dela 1914 până la 1918, aviaţia de vânătoare şi armamentul lor nu se pretau la performanţe prea mari, iar experienţele tactice trebuiau mai întâi culese. Cincizeci sau mai multe victorii aeriene constituiau în primul război mondial o performanţă extraordinară, care nu a putut fi realizată decât de foarte puţini. Astăzi avionul de vânătoare este o capodoperă a tehnicei aeronautice, armele sale sunt mai numeroase, mai eficace şi posedă o viteză de tragere mai mare decât odinioară. Cu toate acestea lupta aeriană nu pretinde astăzi dela aviatorul de vânătoare mai puţină vitejie şi cunoştinţe, deoarece şi inamicul posedă avioane cu mari performanţe, iar forţa de apărare a avioanelor de bombardament este cu mult mai mare decât acum 25 de ani.

Cei 28 de aviatori de vânătoare germani, dintre care fiecare a câştigat în luptă 100 ba chiar şi mai multe victorii aeriene, au nimicit în ceva mai mult decât trei ani, împreună, 3239 de avioane inamice şi anume avioane preţioase de linia întâia!

Din atât de multe avioane, s'ar putea forma 40 de flotile complecte. Ele ar forma o flotă aeriană destul de însemnată. Franţa de exemplu se pare că a trebuit să intre în acest război cu o cantitate mai mică de avioane bune de a fi întrebuinţate în linia întâia.

Cine cercetează obiectiv ce înseamnează din punct de vedere economic pierderea a 3239 avioane, acela ajunge la concluzii uimitoare.

Se poate presupune că numărul avioanelor doborîte în urma luptelor aeriene se compune aproximativ din două treimi avioane de vânătoare monomotoare, şi aproximativ o treime din avioane de bombardament bimotoare. Fără să ţinem socoteală de avioanele mari de bombardament cu patru motoare, ce se aflau printre ele. Pentru avioane de vânătoare se poate socoti în medie o greutate proprie a avionului de aproximativ 2.000 kg. pentru avioanele de bombardament cel puţin 5.000 kg.

Odată cu cele 3239 de avioane amintite în tabloul de mai sus, inamicii Germaniei au pierdut 4320 motoare de avion. Aceste motoare au împreună un randament de cel puţin 4,5 milioane CP.! Importanţa acestei cifre se poate vedea dacă se ţine seamă, că de exemplu, toate centralele de forţa hidraulică ale Germaniei au împreună un randament de aproximativ 3,4 milioane CP.

Aproximativ jumătate din greutatea unui avion de război modern constă din aluminiu ca partea cea mai importantă a metalelor uţoare întrebuinţate la construcţia avioanelor. Prin urmare au fost necesare la fabricarea avioanelor doborîte de cei mai buni 28 aviatori germani de vânătoare, 4860 t aluminiu. Ca materie primă, din care se extrage acel metal, este folosită bauxita şi anume la extragerea unui kg de aluminiu este nevoie de o cantitate de 4—4,7 ori mai mare de bauxită. Aceasta înseamnă că pentru 4860 t aluminiu au trebuit extrase şi prelucrate cel puţin 20.000 tone materie primă. La transportarea acestei cantităţi, ar fi necesare aproximativ 2.000 de vagoane de marfă sau 40 de trenuri de marfă. Aluminiu necesită la fabricarea lui multă energie electrică şi anume 25 de kilovatore pentru un kg de aluminiu. Pentru cantitatea de aluminiu conţinută în cele 3239 de avioane a fost nevoie aşadar nu de mai puţin decât de 121,5 milioane kilowaţi ore. Această cantitate reprezentă o cifră de 1,5 ori mai mare decât producţia zilnică de curent electric a Germaniei în ultimii ani dinaintea războiului.

Pentru fabricarea unui avion de vânătoare, inclusiv motorul şi întregul echipament se poate aprecia că sunt necesare 60.000 ore de lucru pentru aceea a unui avion de bombardament chiar 150.000 de ore de lucru. Aceasta înseamnă că prin victoriile aeriene a celor mai buni, 28 aviatori de vânătoare germani a fost nimicit numai până acum rezultatul a 291,6 milioane ore de lucru! Luând ca bază ziua de muncă de zece ore, aceasta înseamnă pentru 100.000 de lucrători, deoarece anul are numai 310 zile de lucru, o activitate de 11 luni. Altfel exprimat acest fapt: în cei trei ani de război, cei 28 de aviatori de vânătoare germani au nimicit tot atâtea avioane, cât pot produce 31.300 lucrători din industria aeronautică în acelaşi interval de timp. Prin aceasta însă socoteala nu este încă complectă, ea nu cuprinde de exemplu cealaltă energie necesară la producerea celorlalte materii prime afară de aluminiu şi la acţionarea maşinilor-unelte etc. din industria aeronautică, mai departe cantităţile de ore de lucru considerabile necesare la producerea tuturor celorlalte materiale necesare la fabricarea a 3239 avioane.

O mână de aviatori de o parte, de cealaltă parte o armată de lucrători — iată fortele ce se cumpănesc aci. Această comparaţie este un exemplu tipic în care sunt expuse consecinţele cauzate economiei de război a inamicului de către excelenţi luptători izolaţi în decursul acestui război.

Privitor la fotografiile în culori de pe pagina aceasta şi cele două pagini următoare:

ÎN TOATE ZONELE

Care de luptă din aceeaşi serie de fabricaţie, ce înaintează în contra duşmanului în răsărit pe un ger aspru şi în Africa pe călduri caniculare. Numai un material de calitate superioară, în deosebi a motoarelor, face posibilă o întrebuinţare în condiţiuni climaterice atât de deosebite. (În primul plan al câmpului de luptă din deşert se află un car de luptă inamic ars)

Fotografiile: Artur Grimm şi Otte, reporteri de război (PK)

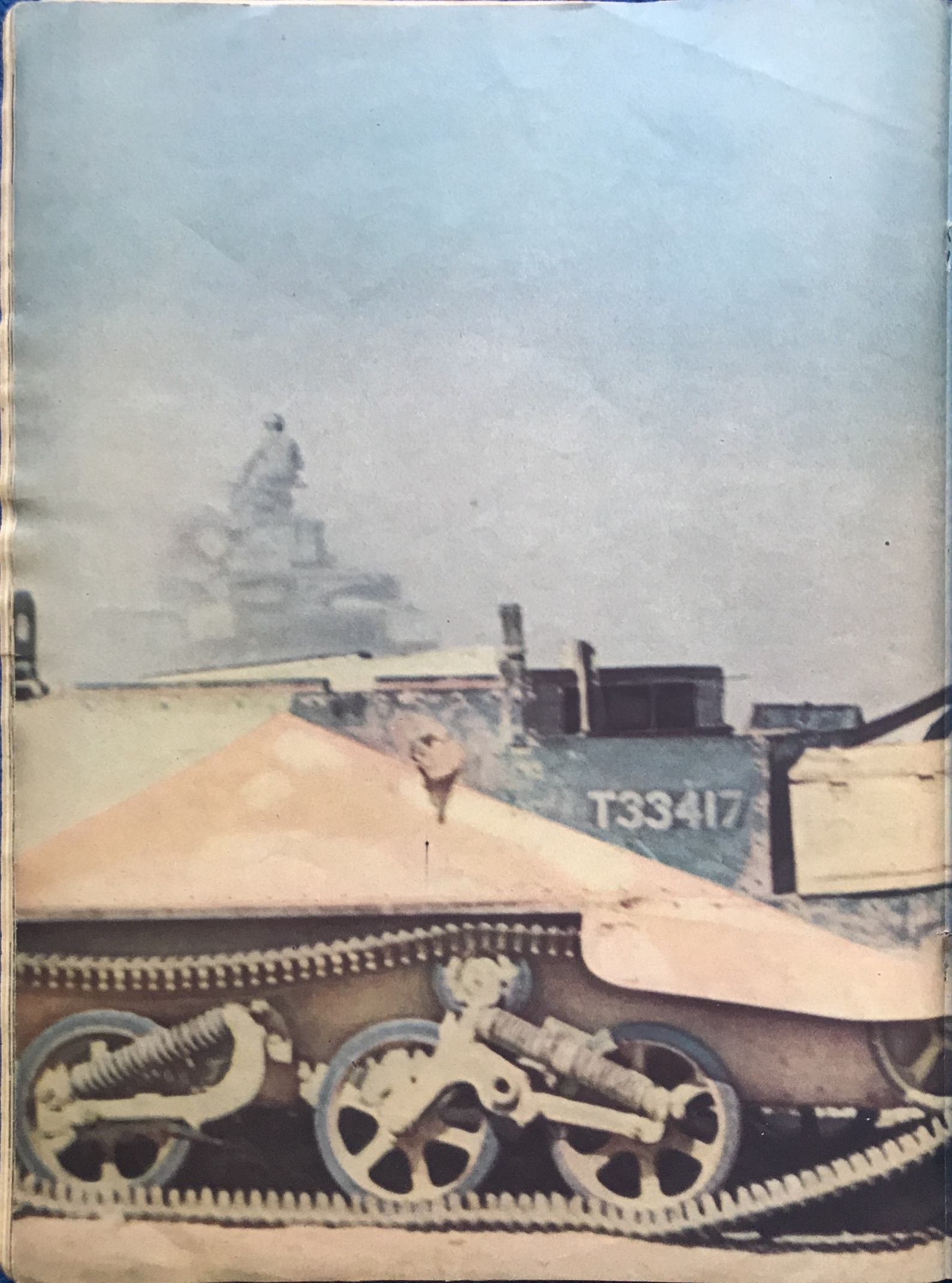
T33417

În salonul marelui hotel vizitatorii căutau odinioară distracţii. Astăzi soldaţii răniţi fac aci muzică

Sanatoriul a devenit lazaret. Răniţii savurează privelişte frumoasă a oraşului şi înălţimilor

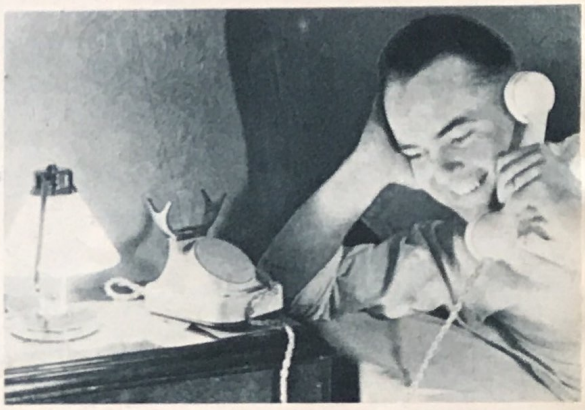

Numai tăbliţa cu numele indică acum, aci, vindecarea unui soldat. Camera hotelului nu s'a schimbat cu nimic

Răniţi în localitatea balneară cu renume mondial

Europa are două capitale. Una de iarnă, aceasta este Paris. Una de vară, aceasta este Baden", scrie un scriitor francez din secolul al XIX-lea. Localitatea balneară Baden-Baden, situată între Rin şi Pădurea Neagră, are o istorie veche. Romanii au descoperit isvoarele termale ce ies din pământ, care vindecă guta, reumatismul şi catarele şi au numit oraşul acesta, construit de ei în onoarea împăratului Aurelius Severus Alexandrus, Aquae Aureliae. Oraşul Baden a dat numele său ţării şi ţinutului. Înflorirea localităţii balneare a început după războaiele contra lui Napoleon, străinii ce veneau din toate ţările se întâlneau aci, ei îmbăiau trupurile lor istovite în aceste izvoare, inhalau aburii fierbinţi, petrecând, cum este obiceiul vizitatorilor lipsiţi de preocupări ai acestor localităţi, în distracţii variate. Baden-Baden a devenit una dintre cele mai elegante localităţi balneare mondiale, cu săli de joc în care ruleta se învârtea, iar banii rulau pe masa de bacarat. Pe splendida Lichtentaler Allee, ce este situată de-a-lungul râului, se plimbau bărbaţi bogaţi şi femei frumoase. Un teatru vestit şi hipodromul Iffezheim erau în timp de pace punctul de întâlnire al lumii selecte, lipsită de ocupaţie. Astăzi, măreţele palate ale hotelurilor, frumoasele săli de cură şi încăperile de baie sunt ocupate de soldaţi răniţi, cetăţeni de onoare ai naţiunii. În aerul plăcut al localităţii balneare, care are o primăvară timpurie şi o toamnă senină, soldaţii se vindecă de rănile ce le-au fost cauzate de războiu.

Izvoarele termale din Baden-Baden se numără printre cele mai fierbinţi din Europa. Cele vreo 20 de izvoare termale, radioactive ce conţin clorură de sodiu cu temperaturi de 44°—68° Celsius, au un debit zilnic de aproximativ 800.000 litri apă. Ele vindecă acum rănile cauzate de războiu, tot aşa cum ele odinioară vindecau guta şi reumatismul

← **Pe o promenadă renumită în lumea întreagă.** *Răniţi germani în convalescenţă, pe terasa însorită a izvoarelor de ape minerale din Baden-Baden*

Examinarea unui soldat. *Tânărul pionier, care din cauza unei răni a trebuit să renunțe la meseria sa dinainte, va fi examinat la o academie de muzică de o comisie specială. Îi va ajuta oare vocea să-și facă un nou viitor?*

Mâna care a construit poduri *va trebui să învețe să stăpânească clapele pianului*

UN ZIDAR DEVINE TENOR

Un zidar de 20 de ani rănit, grav la șoldul stâng cu schije de obuz a trebuit să renunțe la meseria sa. Prin urmare trebue să-și aleagă o meserie nouă. Dar care? Din cauza rănirii sale, de o meserie tehnică nici nu poate fi vorba. Dar să vedem la ce se mai pricepe? Puțin cam timid el mărturisește că îi place să cânte și că cunoaște puțin pianul. Poate că cu ajutorul acestor calități, tânărul soldat va putea să-și facă un viitor. În orice caz el nu va rămâne neexaminat Academia de muzică se va îngriji de acest tânăr.

Comisia de examinare a făcut o descoperire! *Munca examinatorilor n'a fost zadarnică: a fost descoperit un tenor cu vocea deschisă și curată care urcă foarte ușor. — Pentru noul cântăreț s'a deschis însă o lume nouă, el are voie să studieze muzica! Tratamentul medical a fost terminat, iar poimâine va fi lăsat la vatră. După aceea va putea să studieze la Academia de Muzică. Studiul și întreținerea sa o ia statul în seama lui. — Felicitări călduroase îl însoțesc în drumul său spre un viitor nou. Și acum la*

TREI OPERE

Un acord perfect

Trei opere reprezentate pentru prima dată într'o singură lună pe trei scene importante — înseamnă un acord desăvârșit care în al patrulea an de războiu dă o dovadă evidentă despre forța creatoare continuă și dragostea de creație a vieții culturale germane. Tot un acord armonic de trei note sunt și personalitățile compozitorilor împreună cu operele lor: înțelepciunea senină a bătrâneței care își găsește expresia ei esențială în muzica grațioasă a operei, forța creatoare concentrată a omului cu judecată și bucuria lipsită de griji a tineretului căruia îi place să cânte. Aceștia trei sunt însă reprezentanții unei creații muzicale, care tocmai în acest an de războiu merită să fie numiți ca o caracteristică ieșită din comun a Europei noi în devenire

Trei opere noi au fost reprezentate pentru prima dată în cursul unei luni pe trei scene importante — această performanță aruncă o lumină asupra animației și puterii de viață a culturii germane, care nu a suferit pierderi nici în decursul celui al patrulea an de războiu. Trei generații se încarnează în aceste opere, trei stiluri, prinse din diferite momente ale timpului, trei feluri ale fetei lumii: înțelepciunea senină a bătrâneței, forța spirituală concentrată a bărbatului în floarea vârstei, plăcerea neîmpovărată după formă a tineretului, trei feluri de piese ale teatrului, care și-au putut dovedi elasticitatea și viabilitatea în naturalism, în stilizare și în feeria romantică.

München, patria lui Richard Strauss, a venit cu o surpriză, cu o operă complect nouă a meaestrului de 78

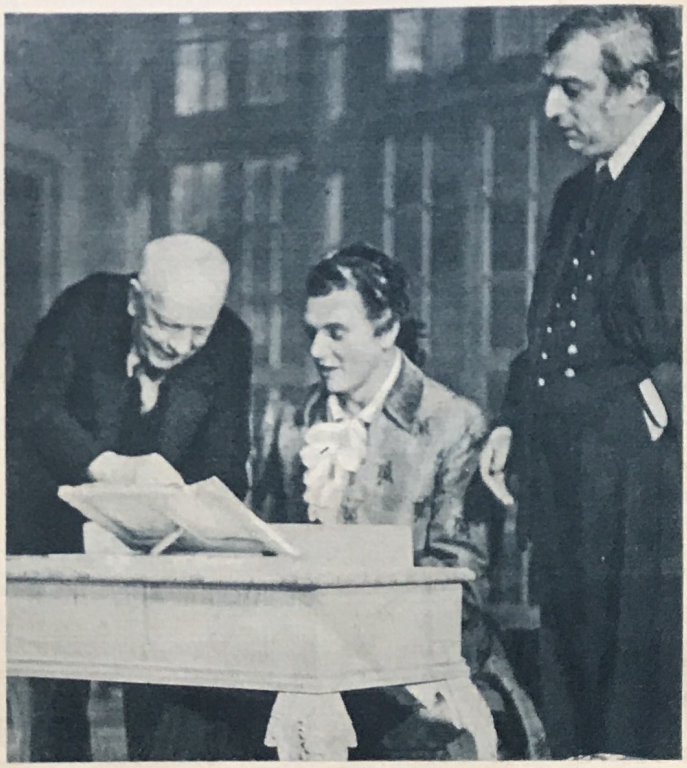

În timpul unei probe, maestrul Richard Strauss, seniorul de 78 de ani al muzicii germane cu un entuziasm veșnic tineresc îl face atent pe tânărul actor pricipal, Horst Taubmann care cântă rolul lui Flamand, asupra unei nuanțări. Alături îl vedem pe cel de al doilea părinte spiritual al operei „Capriccio", autorul libretului, Clemens Krauss. Premiera din München, sub bagheta magică a lui Clemens Krauss, a fost una dintre cele mai strălucite cum nu s'a mai văzut de mult pe această scenă

de ani, o operă cu un singur act care a ținut aproape două ceasuri și jumătate și care și a serbat premiera sub conducerea lui Clemens Krauss și Rudolf Hartmann, cu cântăreți ca Viorica Ursuleac, Hans Hotter, Horst Taubmann și Georg Hann. Ce e drept în această operă „Capriccio" se reîntoarce lumea rococoului a Cavalerului Rozelor; dar această lume este folosită aici pentru travestirea grațioasă a unei discuții bogată în idei. Intenția inițială a maestrului a fost să compună o acțiune dramatică în formă de fugă, un fel de „preludiu de teatru"; tema a fost raportul dintre cuvânt și ton, de altfel chiar temelia operei și în special a creației lui Strauss. Că această operă a devenit mai mult decât o dizertație, se vede chiar din libretul plin de înțelepciune artistică a lui Clemens Krauss, a cărui gândire a fost transpusă în raporturile dintre oameni. Poetul și muzicantul vor să câștige favoarea contesei care nu se decide pentru niciunul dintre aceștia doi, ci îi unește prin însărcinarea de a crea o operă nouă: actorii însă nu trebue să fie niște eroi mistici, ci acei doi inși împreună cu ceilalți oaspeți ai salonului

HANOMAG

HANNOVER

TELEFUNKEN · TELEFUNKEN · TELEFUNKEN · TELEFUNKEN · TELEFUNKEN · TELEFUNKEN

Tradiţie şi Tehnică

Uzinele Telefunken se numără printre puţinele întreprinderi pioniere din lume, care, printr'o vastă activitata experimentală şi de laborator, şi-au propus să pună în serviciul progresului uman un domeniu special al ştiinţei. Pornind dela cele dintâi încercări dibuitoare, desfăşurate pe târâm radiofonic, pe la sfârşitul secolului al XIX-lea şi începutul celui de al XX-lea, cronica invenţiunilor Telefunken constitue o parte esenţială din istoria tehnicei radiofonice, până în timpurile cele mai noi, care au culminat prin construirea instalaţiunilor moderne, sistem Telefunken, destinate pentru informaţiuni şi navigaţie, prin giganticele staţiuni de emisiune Telefunken, răspândite pe întregul glob pământesc, împreună cu instalaţiunile anexe de studio, în măsură să satisfacă toate exigenţele regiei, apoi prin posturile emiţătoare şi receptoare de televiziune, prin marile instalaţiuni electroacustice sistem Telefunken şi, în sfârşit, prin lămpile metalice din « seria armonică » Telefunken, întrebuinţate de un număr însemnat de mari fabrici de aparate de radio şi care alcătuesc aşa zicând baza aparatelor de radio Telefunken, ce au câştigat faima unei adevărate noţiuni mondiale în mai bine de 70 de ţări din lume.

TELEFUNKEN

Pionierul progresului radiofonic

KHASANA

K

In întreaga Europă e cunoscut

KHASANA

In întreaga Europă se apreciază

KHASANA

**KHASANA
DULMIN
PERI**

şi toate celelalte produse KHASANA îşi datorese renumele exclusiv calităţii lor totdeauna invariabile. Chiar numele garantează calitatea. Astfel, Khasana aduce totdeauna succes.

GEA-KRAYER, Timişoara, 1. Gh. Lazăr 10.

BOHN

Olympia

**MAŞINI DE SCRIS DE BIROU
ŞI MASINI DE SCRIS PORTABILE**

Maşinile de scris OLYMPIA sunt fabricate de Olympia Büromaschinenwerke AG., Erfurt.

Societatea de vânzare pentru România:

OLYMPIA MAŞINI DE BIROU S.A.R. BUCUREŞTI

Alte societăţi de vânzare pentru maşinile Olympia: Amsterdam, Belgrad, Budapesta, Copenhaga, Madrid, Paris, Rio de Janeiro, Stockholm, Zagreb. Reprezentanţe Olympia în toate oraşele mari de pe glob.

IZ 113

Compozitorul Hermann Reutter de 42 de ani, de origină din orașul lui Goethe, și-a ales pe mult încercatul și răbdătorul Odiseu ca personaj principal al unei opere care prin coruri povestitoare reia firul tradiției antice. Compozitorul execută la pian un colorit muzical deosebit de atrăgător al partiturii, lângă el Rudolf Bach libretistul operei sale. — Premiera din Frankfurt a confirmat înclinația compozitorului spre forme clare, legate și către liniile mari și simple ale muzicii noi

contesei, căci mai sunt acolo și alții: contele zeflemist și inamicul muzicii, tratele contesei și marea artistă Clairon, de altfel o figură istorică din timpul lui Voltaire; în sfârșit directorul de teatru la Roche, care cu încredere în sine, gravitate și elocvență vie apără drepturile teatrului, și ansamblul său, cântărețața care tinea să primească avansuri din leafă, mica dansatoare și sufleurul ca o stafie și mereu adormit. Toate acestea se unesc într'o fugă pe mai multe voci și în harababura amuzantă a unui octet sgomotos. Încolo, predomină însă discreția unei măestrii din cele mai desăvârșite. Jarul orhestrei lui Strauss se potolește într'o lumină liniștită, blândă. Chiar uvertura care este executată numai de un sextet de coarde scoate tonul fundamental de muzică de cameră al partiturii distinse, care reapare mereu în citatele stilului grațios din epoca rococoului. Parcă ar fi o distanțare a maestrului dela opera vieții sale, un conflict cu problemele artei sale, care pentru acest artist neobosit și înzestrat devine din nou artă — o târzie operă senină de trecere între naturalism și clasicism, care pătrunde cu ușurință și cu putere adâncă de captivare în timpul nostru.

Hermann Reutter, în vârstă de 42 de ani, gândește în cadrul formelor clare, legate în liniile mari, simple ale muzicii noi. Pentru el opera înseamnă o întâmplare mitologică și simbolică care este angrenată în ritmul muzical și căreia muzica îi este alăturată pentru a o servi. Eroul său este Odiseu, bărbatul răbdător, pribeagul și omul care se reintoarce în patrie: un erou al antichității. Reutter este un maestru al coloritului orhestral, pe care îl însoțește schimbarea scenelor cu o claritate evidentă. Imperiul fermecător al Circei, insula îndepărtată a nimfei Calipso, Nausicaa și plaja Feacilor — toate acestea vin în apropierea melodică omenească, până când zeii inamici și prieteni pun capăt călătoriei greșite, iar Itaca își reprimește eroul. Un cor povestitor, ca cel din tragediile antice care înlocuia orhestra, ține totul împreună, ca un cadru puternic. Opera din Frankfurt pe Main a reprezentat opera compozitorului local sub direcția muzicală a lui Franz Konwitschny și înscenată de Hans Meißner și Helmut Jürgens. Pentru Reutter, compozitorul materialului faustian, aceasta înseamnă drumul din epoca gotică spre antichitate după cum i-a dovedit-o Goethe, cel mai mare cetățean al orașului Frankfurt.

Mai simplă și mai evidentă se prezintă creația tânărului Elvețian Heinrich Sutermeister, care în urma succesului pe care l-a avut prima sa operă „Romeo și Julieta" se simte legat de scenele germane. Și de astă dată tot Opera de Stat din Dresda cu Karl Böhm, Heinz Arnold și Hans Manhke s'a interesat de opera sa. Materialul shakespearian a constituit din nou baza acestei opere. Dar întunerecul „Furtunii" a fost luminat în „Insula fermecată" pe înțelesul poporului. Cu o mână sigură, compozitorul formează din scenele principale ale jocului melancolic, visător un libret desăvârșit care înlănțuește în mod fatal într'un capriciu fantastic spirite și oameni, regi și nebuni. Compozitorul se ține de atmosfera materialului, el transformă muzica latentă a poeziei într'o sim-

Simplă și clară întocmai ca fața tânărului compozitor elvețian Heinrich Sutermeister este și muzica sa care dela succesul primei sale opere „Romeo și Julieta" și-a găsit drumul către scenele germane. Opera de Stat din Dresda a reprezentat premiera operei sale „Insula fermecată" sub conducerea muzicală a lui Karl Böhm. Această premieră a confirmat că tânărul elvețian își dă destul de bine seama de problemele muzicale ale viitoarei Europe

fonie furtunoasă și în coruri de silfide, revărsând asupra creaturilor sale o abundentă melodie ușor de reținut. La umbra lui Verdi și a impresionismului a crescut aici pentru scena modernă o operă de teatru neimpovărată, cu trăsături populare.

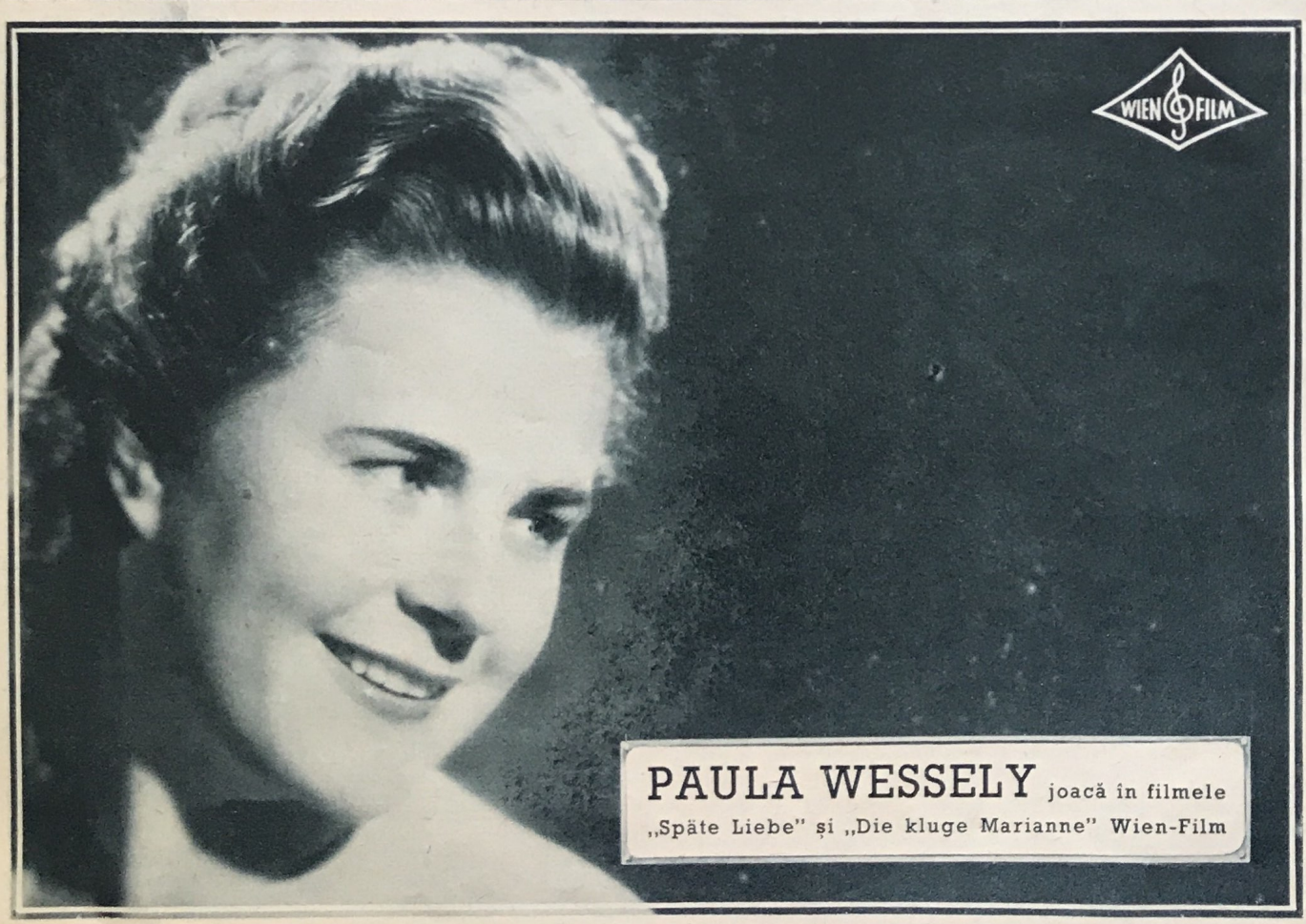

ȘANTIERUL EUROPA

Pretutindeni în Europa, în Nord, în Sud, în Est și Vest, se văd astăzi șantiere pe care lucrează bărbați îmbrăcați în uniforme de un verde măsliniu. Pe mâneca stângă ei au o banderolă cu cele două cuvinte: „Organisation Todt", care nume ei îl poartă în onoarea marelui constructor al autostrăzilor Reichului și a „Liniei Siegfried", decedat anul trecut. Asupra felului și misiunilor acestei organizații se vorbește în paginile următoare ale revistei „Signal"

A colo trei bărbați duc o traversă de fier. Unul este un German, al doilea un Francez, al treilea un Flamand; după masă stau alți câțiva și fumează câte o țigare. Croatul oferă Spaniolului foc, iar Cehul îi dă Grecului tutun; când poșta sosește, scrisorile au pe ele stampila aproape a tuturor țărilor europene. Aci creează o celulă a acelui întreg cuprins sub noțiunea „Organizația Todt".

Niciodată în istorie nu a mai existat o asemenea comunitate de muncă. Ea a luat naștere în decursul acestui război și a adus la un loc într'o mare camaraderie pe muncitorii ce aparțin aproape tuturor națiunilor europene. La începutul campaniei din Vest în organizația Todt nu lucrau decât muncitori de construcții care se scurseseră cu zecile de mii la granița periclitată în lunile în care a fost construită „Linia Siegfried". Odată cu începerea campaniei ei au devenit muncitori de pe front: astfel s'a născut un nou tip de om al războiului modern. Îmbrăcați în uniforme, cu cască de oțel, raniță și lopată, ei mergeau în urma trupei devenind cei mai buni ajutători și camarazi ai ei. Ei au construit adăposturi, poduri, au înlăturat pagubele cauzate de explozii și pălniele bombelor și au refăcut șoselele și rețelele de cale ferată avariate în urma acțiunilor de război. Încă de pe atunci realizarea misiunilor ei nu avea de scop numai sporirea puterii ofensive a armatei germane, ci și asistența și pacificarea țării bântuită de război.

→

Muncitori coconstructori primesc Crucea de Fier. *Lucrători din „Organizația Todt" sunt decorați cu Crucea de Fier. Deși ei nu fac parte din armata combativă, ei pot fi decorați cu distincțiile armatei germane, deoarece adeseori ei trebue să dovedească în decursul realizării construcțiilor la care iau parte, vitejie, prudență și energie în fața inamicului*

Cu lopată și armă. *Deoarece șantierele și adă posturile muncitorilor de pe front sunt adesea expuse atacurilor inamice, muncitorul german din formația „O. T." poartă alături de lopată arma. Fiecare unitate a formației „O. T." posedă trupe speciale de protecție, și unități proprii de transmisiuni și sanitare*

Fotograf: Lohse. Adam reporteri de război (OT)

3 **În Sudul Norvegiei.** *Puternice împletituri de oțel sunt transportate pe șantier pe căruțe joase. Ele formează scheletul pereților de beton groși de mai mulți metri ai unei cazemate. Mii de muncitori norvegieni câștigă aci pâinea de toate zilele pentru ei și familia lor*

4 **În Horduri.** *Betonul este pompat prin conducte de presiune speciale pe acoperișul unei instalații de protecție a marieni și curge neîncetat în cavitățile groase de câțiva metri. Acest procedeu economisește timp și brațe de muncă*

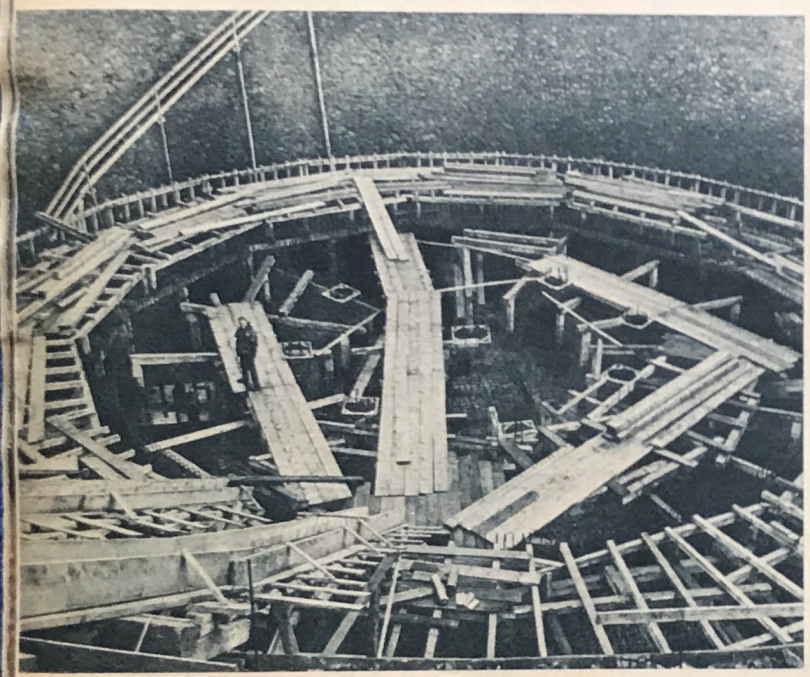

1 **Pe malul Golfului Biscaia.** *O cazemată pentru submarine cu puțin înainte de a fi terminată. Sub protecția ei submarinele pot fi reparate și echipate în șantierele cele mai moderne* ↓

2 **Pe coasta franceză.** *Această cazemată circulară de aprovizionare este situată adânc în pământ și va conține când va fi terminată carburanți pentru motoare* ↑

Pretutindeni Organizația Todt

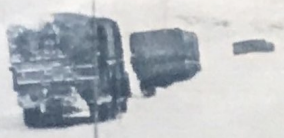

5 **În Finlanda.** *În îndepărtarea albă, nemărginită se pierde șoseaua Oceanului Înghețat care a fost construită aci de către unități speciale de muncitori ai frontului și care este menținută liberă de zăpadă. Garduri ridicate pe ambele părți, o apără de troienire*

6 **În Nordul frontului din răsărit.** *Construcția de poduri se numără printre îndeletnicirile cele mai importante ale muncitorilor de pe front. Întrebuințarea lor aci nu folosește numai trupei în luptă, ci și țării grav lovite precum și pacificării locuitorilor ei*

Privire generală asupra activității „Organizația Todt" în Europa. *În tinuturile ocupate din Vest și pe tot întinsul spațiului rusesc șantierele se înșiră unul lângă altul. Cifrele din hartă, fotografiile ce sunt la fel numerotatepe aceste pagini și ele, arată o porțiune a șantierului respectiv*

Fotografiile: Blenck' Clemens, Guthausen, Lohse (2), Maier, Purkhardt, Schmahmann, reporteri de război (OT)

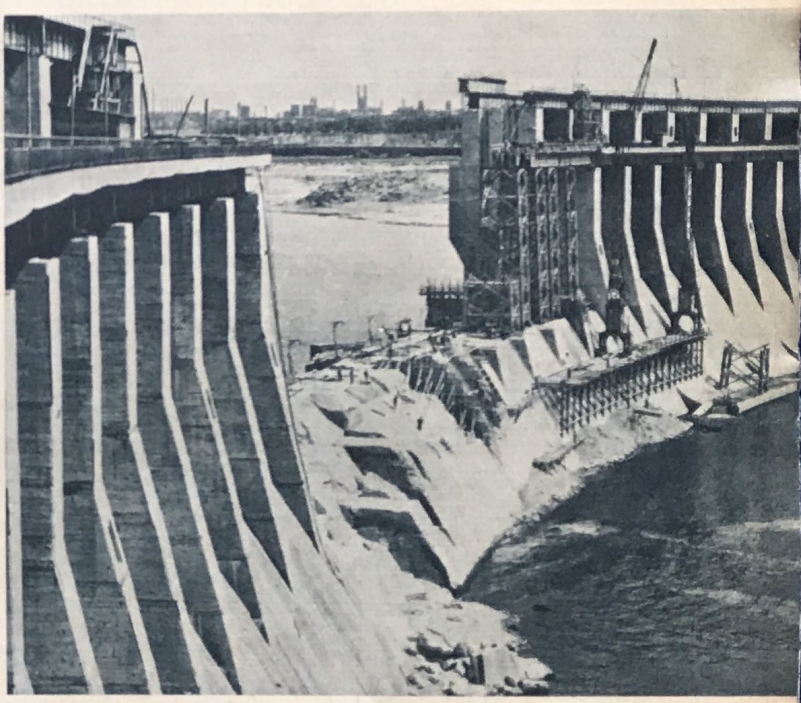

7 **La stăvilarul Niprului.** *Aci mii de băștinași ajută ca să fie pusă din nou în activitate uzina aruncată în aer de bolșevici*

8 **În Grecia.** *Pentru prima oară Atena și Salonicul vor fi legate printr'o șosea directă. Și aci ajută muncitori greci*

Ei lucrează pe șantierul Europa

Jean, supraveghetorul *camarazilor săi francezi pe un șantier situat pe coasta Canalului Mânecii. El face parte de 19 luni din „O. T."*

Orașul de origină: Madrid. *Acest tânăr spaniol și-a cumpărat un gramofon din prima sa leafă economisită în Bretonia*

Charlie, *un bucătar anamit, primește biletul de concediu ca să viziteze familia sa ce trăiește într'un oraș francez*

Un tânăr Belgian *care imediat după capitularea armatei belgiene a intrat în rândurile muncitorilor din formația OT*

Acest mecanic francez *din Lorient spune râzând „În timp de pace voiu lucra din nou pe vechiul meu vas pescăresc . . ."*

Omul de încredere *al muncitorilor flamanzi controlează cu funcționarul olandez al unei firme germane panglica de salariu*

Minas Tabakian, *un Armean. El a venit în Franța acum 12 ani. Ultima oară el lucrase ca muncitor în portul Le Havre*

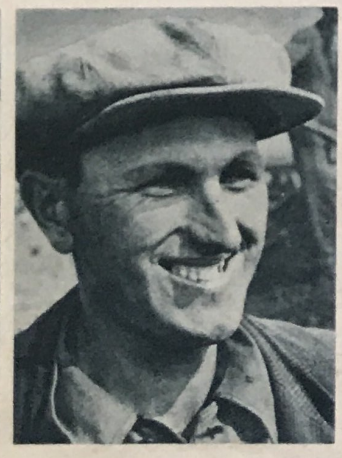

Șeful de echipă Ivan, *din Varazdin (Croația): „Eu am venit în Germania în primăvara anului 1939 ca să cunosc ceva din lume.*

„Aveți de lucru pentru mine?" *Un tablou obișnuit în toate țările europene în care au fost înființate birouri de construcție și lagăre ale muncitorilor de pe front* Fotografiile Lohse (OT

Atunci când au urmat comenzi de construcții mai mari, la oficiile de muncă din orașele franceze s'au înscris lucrători voluntari; ei soseau cu trenuri speciale în punctele principale ale ținuturilor în care aveau de îndeplinit misiunile lor. Dimensiunile lucrărilor au crescut mai departe, numărul celor care ajutau s'a dublat și triplat, cei care lucrau de acum acolo au adus pe frații și prietenii lor. Înfățișarea marilor șantiere a devenit „europeană". Pe unele din aceste șantiere lucrează până la ⅔ muncitori care nu sunt Germani.

Salariile ce au fost fixate cu chibzuință, satisfac dorințele tuturor naționalităților. Muncitorul din „Organizația Todt" știe că familia sa primește acasă partea ce i se cuvine din salariul său, el știe de asemenea că va putea pleca în concediu după un plan bine stabilit.

Pentru realizarea „Liniei Siegfried", care a fost odinioară hotărîtă și începută în câteva zile, toate marile firme de construcții ale Reichului au fost adunate la un loc. Ele au realizat împreună linia de fortificații la care au fost întrebuințate 6 milioane de tone ciment și 695.000 de metri cubi lemn. Firmele germane lucrează încă și astăzi cu inginerii, muncitorii și uneltele lor în organismul „Organizația Todt". Mai târziu au fost la fel chemate să colaboreze un mare număr de firme europene. Acestor firme aparțin de altfel și muncitorii angajați. Ei sunt plătiți de aceste firme cara le încredințează însărcinările lor. În același timp însă, organele formațiunei „O. T." au grijă de săvârșirea în comun a muncii, de o întreținere totdeauna bună, de o seară veselă și de înlăturarea micilor griji și neajunsuri.

Astăzi „Organizația Todt" lucrează în toată Europa. Ea ridică construcții de apărare și asigurare a continentului și creează în același mod spre binele populației. Atunci când este pusă în funcțiune o centrală de forță motrică sute de mii de oameni vor exprima mulțumirea lor, atunci când ea se îngrijește de apă potabilă în ținuturile ocupate, epidemiile și boalele sunt evitate, iar atunci când ea construește șosele, în țară pulsează o viață nouă.

Odinioară bărbații care au construit valul din Vest au lucrat la construirea autostradelor Reichului. Munca lor era în serviciul păcii. Va sosi ziua când organizația lor care între timp s'a desvoltat astfel încât a devenit cea mai mare comunitate de construcții a tuturor timpurilor, va realiza din nou numai pentru pace — pentru Europa.

→

Organizația Todt la lucru
Fotografia Lohse, reporter de război (OT)

5

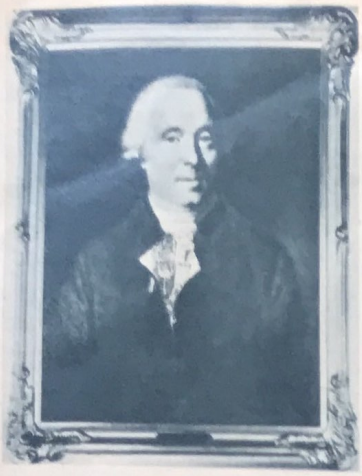

Gottfried Ludewich Wilm a întemeiat în anul 1767 atelierul de argintărie din Berlin, Jerusalemer Strasse

Heinric i Ludwig Wilm a moștenit în anul 1829 Casa Wilm. El fu numit giuvaergiu al Curții Regale și era consilier al orașului Berlin

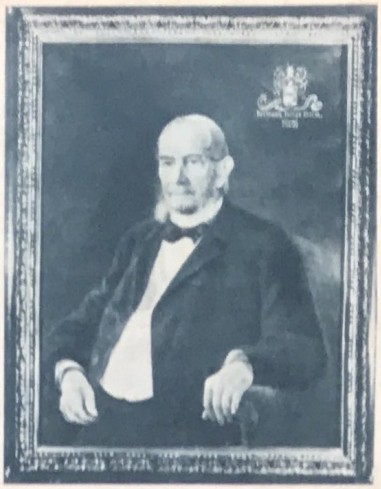

Hermann Julius Wilm a devenit proprietarul firmei în anul 1836. El a fost cel dintâi proprietar care transformă clădirea și îi restaură fațada

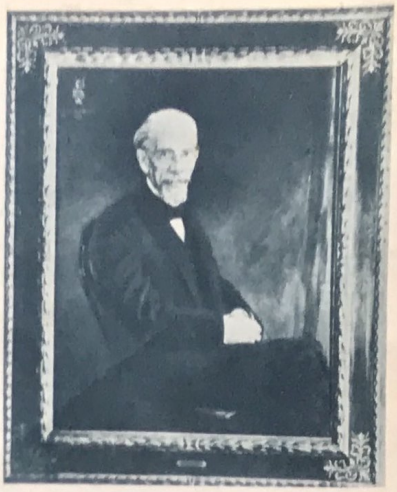

Johann Paul Wilm a urmat lui tatălui său în anul 1886, după lungi călătorii de studii în Italia

Cinci generații

Din istoria argintăriei germane Wilm

Ferdinand Richard Wilm, actualul proprietar la argintăriei germane H. J. Wilm din Berlin

La Berlin, în Jerusalemer Strasse, se află o frumoasă clădire din vechiul Berlin, a cărei vitrine oferă privirilor trecătorilor obiecte și vase de argint, bijuterii de aur lucrate de mână și pietre prețioase. În anul 1767, pe vremea domniei lui Frederic cel Mare în Prusia, Gottfried Ludewich Wilm a înființat aici un mic atelier de aurărie și argintărie.

Oamenii veneau și treceau, dar casa a rămas aceeași. De trei ori dela înființare, încăperile întreprinderii înfloritoare se dovediră a fi prea mici, atelierul prea învechit. Atunci s'au făcut transformări, completări și modernizări. Niciunul dintre proprietari nu se putu hotărî vreodată să renunțe la această veche casă a firmei sale.

Este un caz rar ca fiii dint'ro familie să-și aleagă timp de mai multe generații aceeași profesiune (și tatăl fondatorului fusese argintar). Dar se întâmplă și mai rar ca forța creatore să nu se epuizeze dealungul timpului, ca alegerea profesiunii să nu depindă numai de tradiție ci și de înclinații și talent. Actualul proprietar al firmei, Ferdinand Richard Wilm, este unul dintre cei mai distinși meșteri ai argintăriei germane. Ceeace se crează în atelierul său, este totdeauna un produs de o calitate aleasă.

În afară de propria sa activitate creatoare, Wilm lucrează fără preget pentru afirmarea meseriei de argintar. El face parte dintre întemeietorii congresului internațional care s'a întrunit din doi în doi ani la Amsterdam, Roma, Berlin, Paris, Londra sau Haga. În anul 1930, Wilm a întreținut și o expoziție la Metropolitan-Museum din New York. Această expoziție a prilejuit vii legături comerciale și cu țările americane. Din inițiativa lui Wilm s'a înființat în anul 1932 Societatea Germană de Argintărie care a organizat expoziții în multe capitale europene, și de curând și „Deutsches Goldschmiedehaus" din Hanau am Main, cu misiunea de a desvolta și sprijini această nobilă meserie. La expoziția mondială din Paris, din anul 1937, Ferdinand Richard Wilm a obținut medalia de aur, și în același ana fost numit membru în Academia Prusiană de Arte.

175 de ani înseamnă un timp lung, nu numai în viața familiei, ci și în aceea a artei. Stilurile de artă se desvoltă, dispar iarăși și fac loc altor stiluri. Lucrările fondatorului Casei Wilm prezintă caracterele frumoase ale stilului rococo frederician, ale clasicismului și ale „enpire"-ului curtean. Apoi evoluția acestei familii de argintari trece prin epoca stilului „Biedermeier" burghez și al celui de al doilea stil rococo, prin Renașterea Germană și prin noul baroc. Ferdinand Richard Wilm își începu activitatea printr'o adaptare liberă a stilului juvenil dela sfârșitul secolului trecut. Dar pe urmă stilul său deveni limpede, calm și sobru. El merse pe drumuri proprii și se încadră printre pionierii concepției moderne a artei germane.

←

Dintr'un atelier modern al unui giuvaergiu. *Caseta de bijuterii din argint aurit are un capac de email ars. Muchiile casetei sunt încrustate cu aerolite, vulturul din mijlocul capacului, cu rubine. Colierul este format din peruzele prinse în aur*

Dintre misiunile principale cu care a fost însărcinată Casa Wilm în prezent face parte și confecționarea bastoanelor de mareșal pentru mareșalii armatei germane

O cană de argint în stil rococo din anul 1770, lucrată de Gottfried Ludewich Wilm pentru Frederic cel Mare

O cană de cafea din anul 1880 pentru Împăratul Wilhelm I, de Hermann Julius Wilm, și o cană modernă (jos) de Ferdinand Richard Wilm, lucrată în anul 1941 pentru d. ministru de externe von Ribbentrop. — Cele trei căni de cafea constitue o imagină elocventă a transformării stilului dela întemeierea Casei Wilm

Binocluri de campanie cu prisme

pentru călătorie - sport - vânătoare

M. HENSOLDT & SOEHNE OPT. WERKE A-G · WETZLAR

Ați știut că

primul obiectiv fotografic calculat pentru fotografiere a fost un obiectiv Voigtländer? Aceasta s'a întâmplat în anul 1840!

Vă puteți deci închipui ce progrese și ce experiențe stau în obiectivele Voigtländer de azi!

Ele sunt tot atât de perfecționate ca și modernele aparate fotografice Voigtländer cu practicul declanșator de instantanee de pe capac!

Voigtländer

aparatul cu renume mondial

Neted și lucios

ca mătasea este vârful fiecărei peniţe

Kaweco

De aceea tocul *Kaweco* alunecă pe hârtie ușor întocmai ca o „pană"

Ultimele creații *Kaweco* vi se arată cu plăcere în magazinele de specialitate

Exact în clipa hotărâtă *rachetele de produs ceață au fost aruncate în sistemul de tranșee al Sovietelor și protejată de ceața produsă, echipa româno-germană de șoc a pătruns în pozițiile inamice. Acum terenul trebue smuls metru cu metru din mâinile inamicului. Peste sinuozitățile tranșeelor sunt aruncate grenade de mână în mijlocul soldaților inamici ce se apără cu îndârjire* Fotografii: Scmmerschuh, reporter de război (PK)

Asaltarea înălțimii X

O echipă de asalt româno-germană ia împreună o înălțime ocupată de Soviete

Aruncătoare de grenade intervin, *acolo unde rezistența Bolșevicilor este deosebit de dârză. Ordinul de a lua cu-cerită înălțimea este clar și el va fi executat cu orice preț*

În porțiunea de tranșee apropiată rezistența a amuțit. *De acolo nu se mai trage niciun foc. Înaintarea se face fără ezitare și porțiunea de teren dintre tranșee este trecută în salturi repezi*

Obstacolele de sârmă ghimpată nu sunt o piedică *împotriva voinței de fier a camarazilor de arme româno-germani. Prevăzuți cu foarfece speciale de sârmă ghimpată, fruntea patrulei de recunoaștere a reușit să ajungă până la fortificație și taie acum sârma ghimpată cu toată apărarea violentă a inamicului*

A urmări neîntrerupt pe inamicul în retragere, *aceasta este parola cea mai importantă. Acum pornesc la atac și aruncătoarele de flăcări pentru a înfrânge și ultimele urme de rezistență sovietică. Pe culmea înălțimii cad acum obuzele artileriei noastre nu va mai exista în curând nici picior de inamic. Atunci ordinul va fi îndeplinit*

→

Prăzi de tot felul

Cocktail Molotov. *Sticle care erau umplute cu materie inflamabilă și care au fost părăsite de Bolșevici formează prada ciudată pe care au capturat-o trupele române într'un sector al frontului dela Odesa*

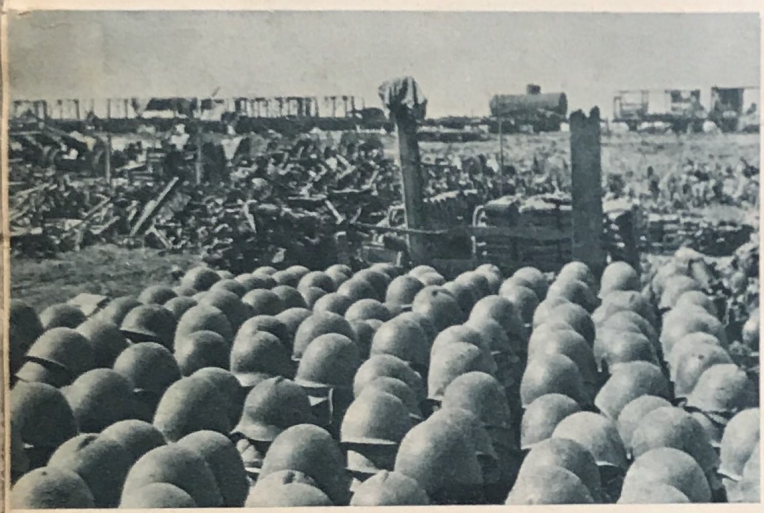

Sute de căști de oțel bolșevice, *mari cantități de muniții și tunuri — cât vezi cu ochii*

Conserve *ingrămădite până în tavan au fost prada capturată de trupele române dintr'un depozit de aprovizionare sovietic*

„Pe catarg!" *este comanda preferată a elevilor de pe vasul școală. La auzul ei tinerii marinari se cațără veseli la înălțimi amețitoare*

Totul trebue învățat: *In fotografia alăturată se văd câțiva viitori marinari, învățând să mânuiască cu dibăcie un cablu de oțel matisit*

Fotografiile: Gier, reporter de război (PK)

Școala viitorilor marinari

„Signal" a vizitat vasul școală „Mircea", unde — întocmai ca și pe vasul școală german „Horst Wessel", tineretul român capătă o temeinică instrucție marinărească

„Curățiți vasul!" *este prima comandă a zilei, iar cu devotament și entuziasm voios echipele de serviciu freacă în fiecare dimineață punțea vasului*

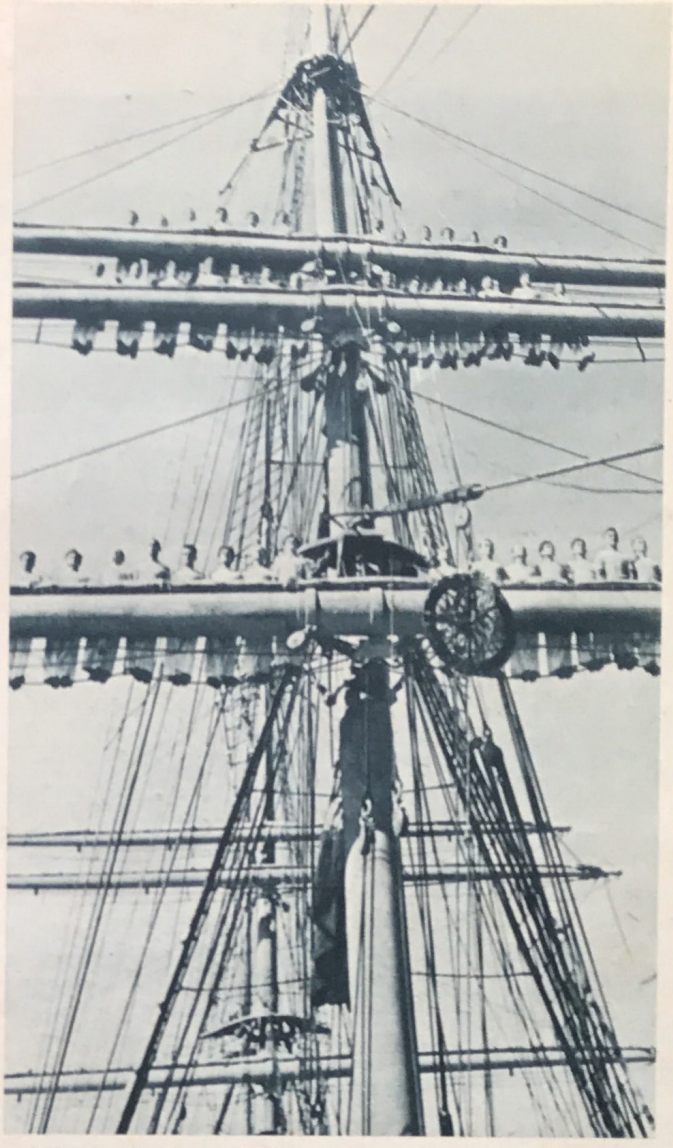

„Desfaceți velele!" *Ca și când ar fi lixați de catargele mari, tinerii matelоți așteaptă ordinul pentru ca în clipa următoare să dea drumul pânzelor uriașe să cadă*

...și iată care este sensul acestei străduinii!

Numai vlăstarele bine pregătite care stăpânesc elementele de bază ale instrucției marinărești vor putea să egaleze pe acești oameni care în lupta contra bolșevismului fac tot ce le stă în putință. — În fotografie se vede plecarea unui submarin românesc dintr'un port din Marea Neagră

DIN CAPITALĂ

Signal Nr. 2. Anul 4, Numărul 2 din Ianuarie 1943 — Apare de două ori pe lună — Redactor-şef: Wilhelm Reetz. Locţiitor al redactorului-şef: Hugo Mösslang. Editura şi tiparul: Deutscher Verlag, Berlin SW 6 Kochstraße 22-26 Toate drepturile rezervate. All rights reserved

0,000 035 grame iod

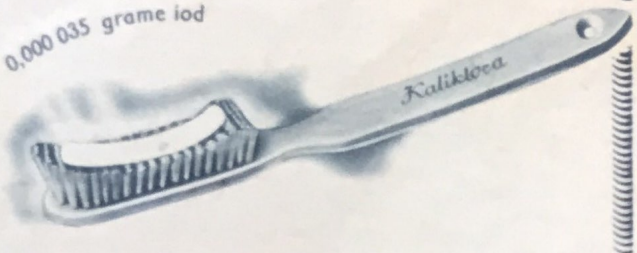

Numai o mică cantitate de iod

pătrunde în timpul îngrijirii dinților cu Iod-Kaliklora în mucoasele gurii și mai departe în sânge și totuși efectul e uimitor. Pentru prevenirea și vindecarea inflamațiilor gingiilor care sunt adesea în legătură cu o slăbire a dinților (paradentoză), precum și contra „gâtului sensibil" al dintelui, pe baza literaturii medicinale și recomandațiilor multor mii de medici stomatologi nu există un alt mijloc mai bun. Dacă e nevoiede un efect mai intensiv se întrebuințează în urma recomandației medicale „Stark-Iod-Kaliklora".

MERCEDES BÜROMASCHINEN-WERKE AG · ZELLA-MEHLIS/TH.

Mercedes Soc. Anon. — SPLAIUL Independenței 68 București II

Pelikan

Cerneală pentru toc rezervor

RENUMITĂ DIN 1889

GÜNTHER WAGNER HANNOVER

Romanele istorice ale femeilor celebre și oamenilor mari

Ascensiunea, gloria și dragostea femeilor frumoase și oamenilor mari își perindă într'o alternanță variată prin fața noastră luptele și succesele lor. Este foarte interesant și captivant să trăiești iubirea, strălucirea și suferințele personalităților celebre

Die letzte Zarin, *von Brockdorff*
Marie Antoinette, *von Freimark*
Graf von Brühl, *von Sonneck*
Marquise von Pompadour, *von Duncker*
Ludwig XIV., *von Duncker*
Maria Theresia, *von Kraft*
Katharina II. von Rußland, *von Zabel*
Elisabeth von Oesterreich, *von Zeidler*

Opt volume — în total 2.753 pagini — legate pe jumătate în imitație de piele, costă numai RM 29,40

Se pot obține în rate lunare de câte RM 5,— fără majorarea prețului. **Drept de restituire fără nicio obligație în interval de 14 zile.** Seria nu poate fi cumpărată decât completă. Nu este posibilă livrarea sau schimbul numai a unora din volume. Cărțile apar numai în limba germană; sunt însă scrise cu caractere latine. **În țările în care există o reducere de export de 25 %, prețul scade la RM 22,05.** Import scutit de taxe vamale și posibilități comode de plată. (Case de economie poștale și conturi bancare în 12 țări.) **Seria este destinată numai pentru export. Ca atare, plata se poate face numai în monedă străină sau clearing. Transformarea monedei se face conform cotei de clearing din ziua când se execută plata. Cursul zilei = cursul de clearing.**

FACKELVERLAG STUTTGART - R 502 (Germania)

Abteilung Exportbuchhandlung

Signal

Colegul mai mare dă sfaturi

O scenă din viitorul film „Großstadtmelodie", în care Hilde Krahl joacă rolul principal al unei tinere reporterе

Fotografia: Berlin-Film